

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8
จังหวัดราชบุรี
ชื่อและนามสกุล นายอนุภาพ กำแหงหาญ
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2562

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นุญลือ ทองอยู่)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

ผู้ศึกษา นายอนุภาพ กำแหงหาญ รหัสนักศึกษา 2602300481

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ ปีการศึกษา 2561

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี และ (2) เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำนวน 306 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการระดมทรัพยากรการศึกษา และ (2) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ และผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การระดมทรัพยากรการศึกษา และการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

คำสำคัญ สมรรถนะ การบริหารวิชาการ มัธยมศึกษา

Independent study title: The Academic Administration Competency of Administrators in Schools under the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi Province

Author: Mr. Arnuparp Kamhangharn; **ID:** 2602300481;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent study advisor: Dr. Suttiwan Tuntirojanawong, Associate Professor;

Academic year: 2018

Abstract

The purposes of this study were (1) to study the academic administration competency of administrators in schools under the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi province; and (2) to compare the academic administration competencies of administrators in schools under the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi province, as classified by school size.

The research sample consisted of 306 teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi province, obtained by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with reliability coefficient of .76. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA, and Scheffe' s method of pair-wise comparison.

The results of the study revealed that (1) both the overall and by-aspect academic administration competencies of administrators in school under the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi province were rated at the high level, and academic administration competencies of administrators could be ranked based on their rating means as follows: academic leadership, promoting student quality, good management, learning process development, and educational resource mobilization, and (2) academic administration competencies of administrators of schools of different sizes differed significantly at the .05 level; results of pair-wise comparisons showed that small sized school administrators differed significantly from medium sized school administrators, large sized school administrators, and extra-large sized school administrators in the competency elements of academic leadership, good management, learning process development, educational resource mobilization, and promoting student quality.

Keywords: Competency, Academic administration, Secondary education

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ตันติรัตนวงษ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และ ดร.บุญลือ ทองอยู่ กรรมการสอบที่เสนอแนะงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.เกษม อุ่นมณีรัตน์ นายวินัย พุ่มบุญทริก และนายปิยะณัฐ กันทา ที่ได้ให้ความกรุณาและความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณคณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดราชบุรี ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งผู้สนับสนุนให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

อานุภาพ กำแหงหาญ

ตุลาคม 2562

สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

นายอนุภาพ กำแหงหาญ

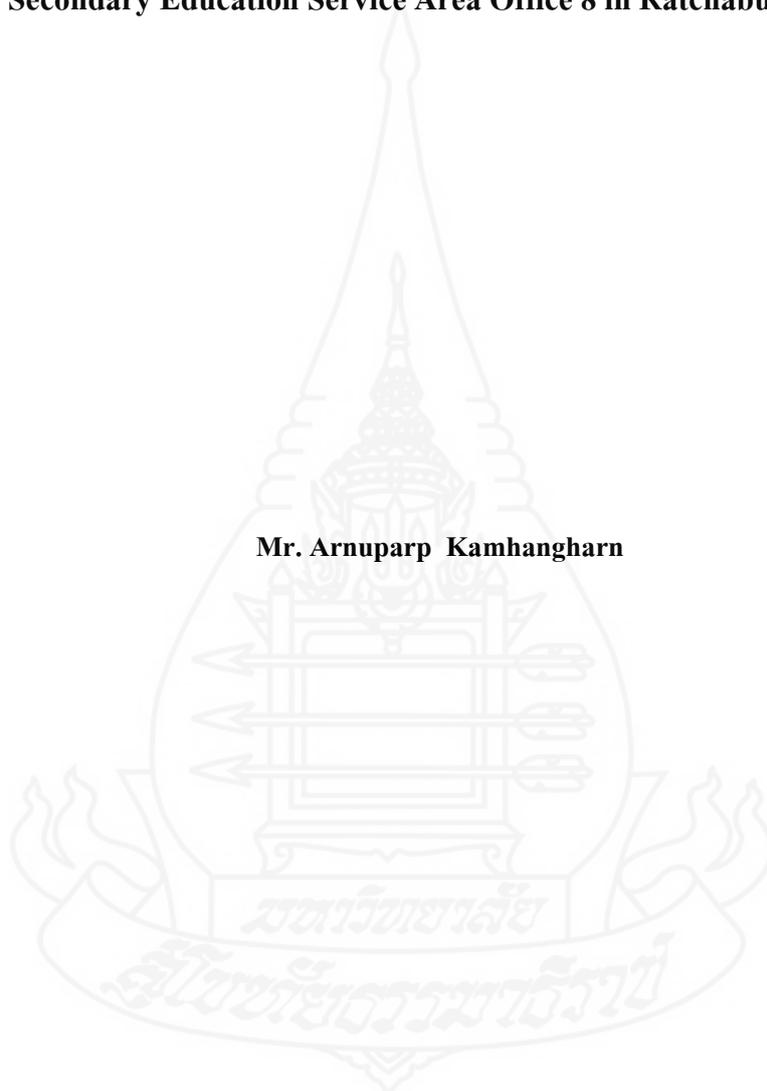

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2561

**The Academic Administration Competency of Administrators in Schools under
the Secondary Education Service Area Office 8 in Ratchaburi Province**

Mr. Arnuparp Kamhangharn

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2018

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	8
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา	19
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	31
การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม	77
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้าน	79
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี	85
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปการวิจัย	91
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	110
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	111
ข ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ	113
ค สำเนาหนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	116
ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	125
จ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	132
ประวัติผู้ศึกษา	138

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ตารางสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา..... 38
ตารางที่ 3.1	ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 73
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม 77
ตารางที่ 4.2	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวม 79
ตารางที่ 4.3	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ 80
ตารางที่ 4.4	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการที่ดี 81
ตารางที่ 4.5	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ... 82
ตารางที่ 4.6	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา ... 83
ตารางที่ 4.7	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 84
ตารางที่ 4.8	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา 85
ตารางที่ 4.9	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา 86
ตารางที่ 4.10	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภายรวมและรายด้าน 88

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นสาเหตุทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสังคมโลกและสังคมไทยที่เชื่อมถึงกัน จะเห็นได้ว่า ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ต่างมีการปรับตัวและเตรียมพร้อมในทุกด้าน เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันได้ ซึ่งถ้าองค์กรไม่สามารถเรียนรู้และบริหารความรู้จากบุคลากรที่อยู่ในองค์กรเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น ย่อมอยู่รอดยาก ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ดังที่ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ดำเนินการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ในส่วนของการเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครูยุคใหม่ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ เป็นต้น (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, น.37) ทว่าโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุคศตวรรษที่ 21 การบริหารการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการจึงจะทำให้บรรลุเป้าหมาย โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ดังที่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ดำเนินการให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560, น.108) และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กล่าวไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จึงต้องดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้ตามเป้าหมายนี้

การศึกษาจึงสิ่งที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม โดยให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารและส่งเสริม ประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษา (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562, น.15) เพื่อให้เกิดการดำเนินการบริหารจัดการได้ ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่เป็นการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง, 2560, น.2) การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560, น.1)

สถานศึกษาทำหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการบริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพทั้งผู้บริหาร ครู ระบบการบริหาร นวัตกรรมและเทคโนโลยี และหลักสูตร (พระมหาอำนาจ เดชวโร, 2559, น.159 - 160) ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทำโดยการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (วัชรินทร์ ปะนามะเก, 2558, น.58 - 59) ซึ่งคุณภาพทางวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา และความสามารถของผู้บริหาร

ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องมีสมรรถนะการบริหารวิชาการ โดยที่ สมรรถนะ (Competency) เป็น ความรู้ ทักษะ การทำงานของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จสูง กว่ามาตรฐานทั่วไป ซึ่งสมรรถนะของผู้บริหารในการบริหารด้านวิชาการตามมาตรฐาน วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, น.47) มีรายละเอียดดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารสถานศึกษา 3) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การประกันคุณภาพการศึกษา โดยงานวิจัยของ วรณัญญา แก้วสมทอง (2560) ที่ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะต้องมี เพื่อให้ผู้บริหารดำเนินการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ และมีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า จึงทำให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงที่สุดในการบริหารงานวิชาการ ที่เป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร โรงเรียน

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 มีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้ ภาษาไทย 49.00 คณิตศาสตร์ 27.52 วิทยาศาสตร์ 32.71 ภาษาอังกฤษ 30.07 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 มีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้ ภาษาไทย 49.36 คณิตศาสตร์ 24.49 วิทยาศาสตร์ 28.76 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 34.64 ภาษาอังกฤษ 26.81 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี, 2561, น.24) ผลเฉลี่ยคะแนนทั้งระดับชั้น 2 ระดับชั้น มีค่าต่ำกว่า ร้อยละ 50 โดยวิชาที่ใกล้เคียงเป็นวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขจากการพัฒนาวิชาการในของสถานศึกษาทุกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำจึงจำเป็นต้อง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารของตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหาร ที่มีสมรรถนะบริหารวิชาการให้เกิดขึ้นกับตนเอง ให้เกิดผลปฏิบัติงานที่เป็นเลิศที่สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษา เนื่องจาก งานวิชาการ ถือเป็นหัวใจ ของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยรวมแล้ว อยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นทักษะ ความรู้และความสามารถของผู้บริหาร ไปส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

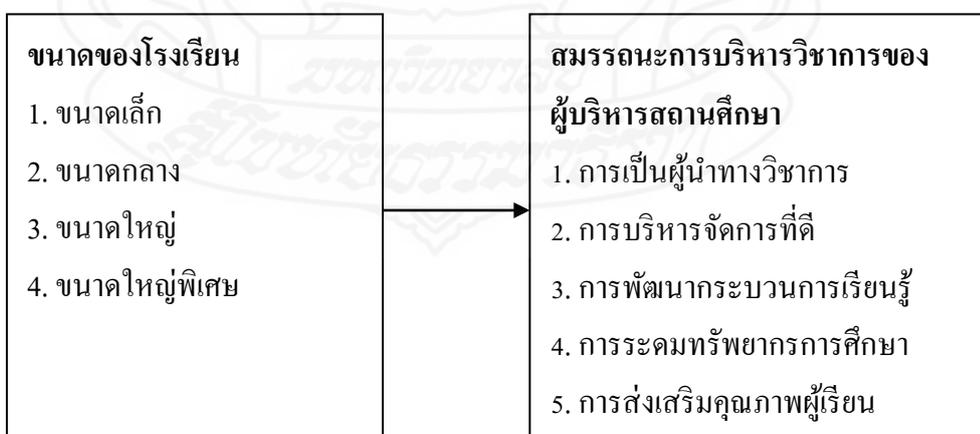
2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ได้สังเคราะห์แนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, น.47) มาเป็นกรอบในการวิจัย 4 ด้าน 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารสถานศึกษา 3) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การประกันคุณภาพการศึกษา และสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ 2) ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 4) ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ (กัญญณ์พัชร เพิ่มพูน, 2561, น. 415; เพ็ชรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ, 2552, น.8; ทิพวรรณ คำยนต์, 2559, น.984; ลือชัย ชูนาคา, 2559, น.72; กิตติโชติ พิมพ์เพ็ญ, 2557, น.53; กมล ภูประเสริฐ, 2553, น.9-14; กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น.42-56)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

4. สมมติฐานการวิจัย

สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

5.2 ประชากรในการศึกษา คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2562 ที่มีจำนวนสถานศึกษา 26 โรงเรียน มีครู จำนวน 1,421 คน

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

5.3.1 *ตัวแปรอิสระ* คือ ขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ 1. ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่ถึง 499 คน) 2. ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 – 999 คน) 3. ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,000 – 1,499 คน) 4. ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คนขึ้นไป)

5.3.2 *ตัวแปรตาม* คือ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 *สมรรถนะ* หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคล ที่มาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และการแสดงพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้

6.2 การบริหารวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ เทคโนโลยี รวมถึงการวัดและประเมินผล รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

6.3 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่นำความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทักษะคิด มาปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.3.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ โดยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผน และดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสม พร้อมด้วยการวิจัย ดำเนินการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูจนบรรลุจุดมุ่งหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

6.3.2 การบริหารจัดการที่ดี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยบุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็น สร้างข้อตกลง ปักใจความสำเร็จ เช่น มีระบบบริหารบุคลากรที่เป็นธรรม กฎระเบียบ กติกาในการทำงาน ทำการสั่งการ อำนวยความสะดวก และปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

6.3.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินแนวทางการทำงานของผู้เรียนที่เน้นทำงานเป็นทีม โดยใช้กิจกรรม PBL(Problem-Based Learning) การจัดทำโครงการ (Project-Based Learning: PBL) สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน ในกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ให้เป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยให้ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณ ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา รวมถึงการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

6.3.4 การระดมทรัพยากรการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูล สารสนเทศ เทคโนโลยี ระบบบริหารจัดการที่ดิน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ห้องสมุด IT ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น สร้างเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นต้น

6.3.5 การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เกิดจากกระบวนการเรียน การสอน โดยที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้สามารถวัดเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับความสามารถที่สอดคล้อง กับสภาพการ เรียนรู้ของผู้เรียนได้ ส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์เรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การ สอนแบบสะเต็ม ฯลฯ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการวิจัย ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ เกิด การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ

6.4 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 26 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี แบ่งขนาด ได้แก่ 1) ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่ถึง 499 คน) 2) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 – 999 คน) 3) ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,000 – 1,499 คน) 4) ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คนขึ้นไป)

7. ประโยชน์ที่จะได้รับ

7.1 ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลที่ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี นำไปพัฒนาในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

7.2 ผลการวิจัยทำให้ได้ข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี นำไปพัฒนาในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดแตกต่างกันให้มี ประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน

7.3 ข้อมูลที่ได้รับนำไปพัฒนาการระดมทรัพยากร และการศึกษากระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 นโยบายทางการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ประเภทสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ
 - 3.2 การบริหารจัดการที่ดี
 - 3.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 3.4 การระดมทรัพยากรการศึกษา
 - 3.5 การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน
4. การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

ถวิล เกษสุพรรณ (2552, น.32) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกัน

ดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่

สมเด็จพระสังฆราช (2553, น.32) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความสำเร็จของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม อันได้แก่ เด็ก เยาวชน ประชาชน เพื่อให้เป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของสังคม

1.2 นโยบายทางการศึกษา

นโยบายทางการศึกษา เป็นการดำเนินงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกลยุทธ์ กำหนดวิธีการดำเนินงาน ซึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงทางหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม วัฒนธรรม การแข่งขัน จึงทำให้นโยบายทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำ ดังที่ แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายการดำเนินงานภาพรวมของกระทรวงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 และใช้เป็นกรอบทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานในสังกัด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดเอกภาพเชิงนโยบายของการปฏิบัติงาน เช่น นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้การทฤษฎีบูรณาการศิลปและวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นการนำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการศึกษา รวมถึง แผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี ที่เป็นแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษา รวมถึงการกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องต่อกันมา ดังต่อไปนี้

1.2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

ยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี พัฒนามาเพื่อกำหนดประเด็น หรือแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำใน

หลายมิติ โดยสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน และวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561, น.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ดังต่อไปนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

ภาครัฐ

จากประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 6 ประเด็น จะขอยกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เป้าหมาย

1. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคน

ตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

- 2) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

(1) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบ

ระบบการเรียนรู้ใหม่การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความ รับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การ วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็น เลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะ สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับ ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และ ความรู้ด้านคณิตศาสตร์และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์ การพัฒนาระบบการ เรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติมีการสะท้อนความคิด/ทบทวนได้โดยตรง การสร้างผู้เรียน ให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ และทักษะชีวิต

2) การเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาท จาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้และวิธีจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการ เรียนรู้ให้ผู้เรียน และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมทั้งปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็น ครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอนและสร้างเครือข่ายพัฒนาครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกัน รวมถึงการพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็น ระบบ และวัดผลงานจากการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง

3) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุก ประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อ สร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และให้เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทั้งถึง และใช้ ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความ เป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการ จัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนา

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาโดยแยกออกจากระบบการประเมินและการรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน รวมทั้งมีการปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนากลไกต่างๆ อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ดิจิทัล การมีระบบเทียบโอนประสบการณ์ ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก-เขียนได้-คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

5) การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเข้าใจกลุ่มลึกลงในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มการรับรู้ของคนไทยด้านพหุวัฒนธรรม การเห็นคุณค่าและมีความอดกลั้นต่อความแตกต่างทางความเชื่อความคิด วิถีชีวิต ผ่านความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อนบ้าน การแลกเปลี่ยนเด็ก เยาวชน และนักเรียนการฝึกตัวและการทำงานระยะสั้นในประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

6) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์กรความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7) การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยเน้นการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่น

เฉพาะสาขา ผู้ระดับนานาชาติ ในการให้บริการทางการศึกษา วิชาการ และการพัฒนาสมรรถนะ
แรงงาน ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา
และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เป็นศูนย์ฝึกอบรม และศูนย์ทดสอบ
สมรรถนะในระดับภูมิภาค

1.2.2 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 และความต้องการกำลังคน
ที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ ปัญหา
คุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อน
ของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการ
บริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้าน
โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทาย จึงมี
ความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการ
ขับเคลื่อนประเทศ เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้ (แผนการ
ศึกษาแห่งชาติ, 2560, น.1) จึงพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาในอีก 20 ปี ข้างหน้า
ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและ

ประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อ
สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่ง
การเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทาง
การศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา
จากยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ จะขอยกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
สมรรถนะการบริหารวิชาการ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม
เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน (Demand) จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมอย่างครบถ้วน สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสามัญศึกษา และสัดส่วนผู้เรียนวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้เรียนสังคมศาสตร์ กำลังแรงงานในสาขาอาชีพต่างๆ ที่ได้รับการยกระดับคุณวุฒิวิชาชีพเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น เด็กแรกเกิด – 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) แต่ละวิชาผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 ขึ้นไปเพิ่มขึ้น ผู้สูงวัยที่ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น และมีสาขาและวิชาชีพที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยได้รับการส่งเสริมให้ทำงานและถ่ายทอดความรู้/ประสบการณ์เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลความต้องการใช้ครู แผนการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2560 – 2569) จำแนกตามสาขาวิชา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด สัดส่วนของการบรรจุครูที่มาจากการผลิตครูในระบบปิดเพิ่มขึ้นมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เอื้อให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่นและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครู เป็นต้น

3) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพิ่มขึ้น และระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเพิ่มขึ้น เป็นต้น

1.2.3 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.

2562

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นรายปี จึงได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยมีเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.2) ดังนี้

เป้าหมาย

1) ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี

2) ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3) ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี

4) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ

5) สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ใน ทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม

โดยการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีนโยบายในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน

นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายที่ 4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

นโยบายที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ จากนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ทั้ง 5 นโยบาย จะขอยกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารวิชาการ ดังต่อไปนี้

นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

1. เป้าประสงค์

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง

2. ประเด็นกลยุทธ์

1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครู ในการผลิตและพัฒนาครู ให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21

ตัวชี้วัด

- (1) สถานศึกษามีแผนความต้องการครูระยะ 20 ปี
- (2) สถานศึกษามีกรอบสมรรถนะครูที่สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
- (3) สถานศึกษาทุกแห่งมีจำนวนครูอย่างเหมาะสม และพอเพียงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

แนวทางการดำเนินการ

- (1) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการวิเคราะห์ความขาดแคลน และความต้องการครู
- (2) ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการกำหนดสมรรถนะครู ให้สอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21
- (3) ประสานความร่วมมือ ในการวางแผนในการผลิตครูทั้งระบบ
- (4) สถาบันการศึกษาผลิตครูตามความต้องการและความขาดแคลนครูระยะ 20 ปี

(5) ประสานความร่วมมือ ติดตาม ประเมินผล การผลิตครู

2) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด

- (1) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท มีศักยภาพในการปฏิบัติงานครบตามความจำเป็น ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลอย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

แนวทางการดำเนินการ

- (1) ศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเอง (Need Assessment) ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครบวงจร
- (2) กำหนดกรอบและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เชื่อมโยงกับความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)
- (3) ประสานกับสถาบันการศึกษา สถาบันครูพัฒนา หรือหน่วยงานอื่นๆ จัดทำหลักสูตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรที่กำหนด
- (4) สนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา วางแผนและเข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรที่กำหนดที่เชื่อมโยงความก้าวหน้าในวิชาชีพ (Career Path)
- (5) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)
- (6) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้ออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning)
- (7) ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีความรู้ทักษะด้าน Digital Literacy, Digital Pedagogy ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ ทักษะสื่อสารภาษาที่ 3
- (8) ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับความรู้ภาษาอังกฤษของครูที่สอนภาษาอังกฤษ โดยใช้ระดับการพัฒนาทางด้านภาษา (CEFR) ตามเกณฑ์ที่กำหนด
- (9) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่าง (Differentiated Instruction)
- (10) ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking)
- (11) ส่งเสริมและพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนรู้เป็นรายบุคคล และการสอนแบบคละชั้น

(12) ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล และตามสภาพและประเภทของความพิการ

(13) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองผ่านระบบ Online และแบบ Face-to-Face Training

(14) ปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีการประเมินครู โดยเน้นการประเมินสมรรถนะ ในการจัดการเรียนการสอน โดยผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลัก และประเมินจรรยาบรรณของครู ทุก ๆ 5 ปี (ประเมิน 360 องศา)

3) นำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

ตัวชี้วัด

(1) สถานศึกษา และหน่วยงานในสังกัดทุกแห่งมีระบบฐานข้อมูลผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนาครูทั้งระบบ

(2) ร้อยละของบุคลากรในสังกัดที่พัฒนาตนเองผ่านระบบ Digital Technology

(3) ร้อยละของ Digital Content เกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขาที่ขาดแคลน

แนวทางการดำเนินการ

(1) พัฒนา Digital Platform เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

(2) พัฒนา Digital Platform ระบบบริหารจัดการผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ

(3) พัฒนา Digital Content ในองค์ความรู้การจัดการศึกษาในสาขาที่ขาดแคลน เช่น การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้เรียนที่มีความแตกต่าง เป็นต้น

(4) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Digital Technology

2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา

แนวคิดเรื่องสมรรถนะเริ่มขึ้น ในปี ค.ศ. 1973 โดยศาสตราจารย์ เดวิด ซี แมคเคลแลน (David, C. McClelland) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งได้ทำการพัฒนาแบบทดสอบทางบุคลิกภาพเพื่อศึกษา พบว่า บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรต้องมี ทักษะ และนิสัยอย่างไร เพื่อกำหนดเป็นสมรรถนะของการปฏิบัติงาน แมคเคลแลน ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ด้วยแก้ไขปัญหาคัดเลือกบุคลากรให้แก่หน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา พบว่าสมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การทดสอบด้วยแบบทดสอบความถนัด ทำให้เรื่องสมรรถนะได้รับความสนใจศึกษาและใช้กันต่อๆ มาจนถึงทุกวันนี้ แนวคิดเรื่องสมรรถนะสามารถอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือ องค์ความรู้ และ ทักษะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่และส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้น้ำ ได้แก่ แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาวะลักษณะภายในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมาก และเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก การที่บุคคลจะมี พฤติกรรมในการทำงาน อย่างใดขึ้นอยู่ กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่งอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่นๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้นๆ สำหรับ ส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำนั้น เป็นส่วนที่มี ปริมาณมากกว่า สังเกตและวัด ได้ยากกว่าและเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าส่วนต่างๆ นี้ ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) คือ บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่นภาวะลักษณะภายใน (Self-Image) คือ ความรู้สึก นึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ และคุณค่าของตนอุปนิสัย (Traits) คือ ความเคยชินพฤติกรรมซ้ำๆ ใน รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และแรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) คือ จินตนาการ แนวโน้มวิธีคิด วิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติของบุคคล (ชญาดา พันธุ์ยาว, 2559, น.17)

2.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์ และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของเป้าหมายของงานใน ตำแหน่งนั้นๆ สมรรถนะแต่ละตัวจะมีความสำคัญต่องานแต่ละงานแตกต่างกันไป โดยมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ปราชญา กล้าผจญ และพอลา บุตรสุทธีวงศ์ (2550, น.187-188) ได้ให้ความหมายของ สมรรถนะ (Competency) นั้นหมายถึง คุณลักษณะที่เป็นพื้นฐานของปัจเจกบุคคลที่มีส่วนในการ ทำนายผลการปฏิบัติงานที่ดี หรือตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในงาน ชีคความสามารถดังกล่าว

ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ การรับรู้ตนเอง บทบาททางสังคมและแรงจูงใจในการประเมินขีดความสามารถ มุ่งประเมินเพื่อให้ทราบว่า จะต้องทำอะไรที่จะให้กับพนักงานบรรลุ KPI (Key Performance Indicators) ได้ และมีการปรับตัวชีวิตที่เหมาสมกับความสามารถของพนักงาน

ชัชวาลิต สรวารี (2550, น.160-165) ได้สรุปความหมายของสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ ของงาน หรือคุณสมบัติพึงประสงค์ของงานแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ สมรรถนะ (Competency) ที่งาน ต้องการ และสมรรถนะ (Competency) ที่มีอยู่ในตัวคน ซึ่งเน้นการให้ความสำคัญกับทักษะ (Skill) และความรู้ (Knowledge) รวมถึงลักษณะที่สามารถเห็นได้ภายนอกมา กำหนดเป็นหัวใจของ สมรรถนะ (Competency) ในองค์การประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. Social Role คือ บทบาทสังคมซึ่งแสดงออกตามค่านิยมหรือ Value ที่คนๆ นั้น มี (คือ สิ่งที่คนๆ นั้นคิดว่า สำคัญมาจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้)

2. Self-image คือ ภาพที่คน ๆ นั้นมองตัวเอง

3. Traits/Personality คือ บุคลิกภาพและตัวตนที่แท้จริงของคนๆนั้น

4. Motive คือ แรงจูงใจ ที่ผลักดันให้ คนมีพฤติกรรมในแบบที่คน ๆ นั้นเป็นอยู่

คณัย เทียนพุด (2550, น.53) ได้สรุปรูปแบบความสามารถที่ใช้ในธุรกิจ ดังนี้ สมรรถนะ (Competency) คือ การบูรณาการความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attributes) มาใช้ได้ดีในบทบาทนั้น ๆ จนกระทั่งเกิดผลงานที่มีคุณค่าสูงสุด (Superior Performance) หรือ มี ประสิทธิภาพมากที่สุด

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2548, น.39) สรุปว่า ลักษณะทั่วไปของสมรรถนะ คือ ลักษณะ พฤติ กรรมที่แสดงออกของคนซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ตลอดจน คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลในพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงจาก วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

ศุภวรรณ เสาธานนท์ (2548, น.27) ได้ให้ความหมายสมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรม ที่ แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ตลอดจนบุคลิกลักษณะภายในที่เป็น คุณสมบัติ ที่เหมาะสมต่อการแสดงออก หรือการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็น ผลให้ได้ ผลงาน ระดับสูงสุด

อรรญา สมแก้ว (2547, น.12) อธิบายว่า Competency หมายถึง ความรู้ (Knowledge) สมรรถนะ หรือทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ โดยตรงกับงานที่ปฏิบัติ (Job Roles) เพื่อให้ ได้ ผลงานที่มี ประสิทธิภาพและทรงคุณค่า โดยคำว่า คุณลักษณะ ในที่นี้หมายถึงพฤติกรรม (Behavior) บุคลิกภาพ (Personality) ที่มองเห็นได้ และ ค่านิยม (Value) ทักษะ (Attitude) ความเชื่อ (Trait) ที่ไม่อาจเห็นได้ แต่จำเป็นต่องานที่ปฏิบัติ

ณรงค์ แสันทอง (2547, น.45) สรุปว่า สมรรถนะ คือ ความสามารถหรือสมรรถนะของผู้ดำรงตำแหน่งงานที่งานนั้นๆ ต้องการ คำว่า สมรรถนะ นี้ไม่ได้ หมายถึง เฉพาะพฤติกรรม แต่จะมองลึกกลง ไปถึงความเชื่อ ทักษะคติ อุปนิสัยส่วนตัวของคุณด้วย

ปีทมา เพชรไพรินทร์ (2547, น.15) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ความสามารถ พฤติกรรม ทักษะและทัศนคติของบุคคลที่มีผลทำให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของงาน

สรุปความหมายจากนักวิชาการ ได้ว่าสมรรถนะ หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคล ที่มาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และการแสดงพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้

2.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ

จิตติพัฒน์ พิษุทธาพงศ์ (2549, น.27-29) กล่าวถึง ลักษณะพื้นฐานสมรรถนะของบุคคล ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมที่มีองค์ประกอบ ดังภาพบุคลิกภาพส่วนตัวพัฒนาที่ยาก สังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนเปลือกนอกพัฒนาง่าย ส่วนที่ซ่อนเร้น สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่บุคคลมีความคิดถึงหรือมีความต้องการ ซึ่งแรงจูงใจจะเป็นตัวผลักดันหรือแรงขับให้บุคคลกระทำพฤติกรรมกำหนดทิศทางทางเลือกเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมาย

2. อุปนิสัย เป็นคุณลักษณะทางกายภาพของบุคคลซึ่งจะแสดงออกมาเพื่อตอบสนองต่อ ข้อมูล หรือสถานการณ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อุปนิสัยเป็นสิ่งที่เกิดจากการศึกษา การอบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์ และการเรียนรู้ของบุคคล สมรรถนะด้านอุปนิสัย เช่น การควบคุมอารมณ์

3. อัตมโนทัศน์ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองอาจรวมถึงทัศนคติ ค่านิยม จินตภาพส่วนบุคคล เป็นต้น

4. บทบาททางสังคม หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการสื่อให้ผู้อื่นในสังคมเห็นว่าตัวเขามีบทบาทในสังคมอย่างไร เช่น การเป็นผู้นำทีมงาน ความมีจริยธรรม เป็นต้น

5. ความรู้ หมายถึง ข้อมูล ความรู้ ความเข้าใจในหลักการแนวคิดต่างๆ ที่บุคคลเป็นต้องมีในสาขาวิชาชีพนั้นๆ หรือกล่าวสั้นๆ ก็คือ บุคคลต้องมีความรู้อะไรบ้าง เช่น เจ้าหน้าที่บุคคล ต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารทรัพยากรบุคคล ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน เป็นต้น

6. ทักษะ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญหรือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานทั้ง ด้านอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย หรือการใช้สมองเพื่อคิดสิ่งต่างๆ ก็คือบุคคลต้องทำอะไร ได้บ้าง เช่น จิตแพทย์ ต้องมีสมรรถนะ ความเชี่ยวชาญในวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยจิตเวช เป็นต้น

คณีย์ เทียนพุด (2546, น.58) ได้สรุป แนวคิดของ สเปนเซอร์ (Lyle M. Spencer. 1990) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะ โดยเชื่อว่าสมรรถนะประกอบด้วย

1. แรงจูงใจ (Motive) คือ แรงขับ ทิศทางและการเลือก เป็นสิ่งที่คนทำงานคิดอยู่ตลอดเวลาหรือต้องการเพื่อเป็นเหตุผลของการปฏิบัติงานหรือดำเนินงาน

2. คุณลักษณะ (Trait) คุณลักษณะที่กำหนดวิธีการประพฤติหรือการตอบสนองอย่างคงที่ด้วยลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเอง การควบคุมตนเองและการควบคุมความเครียด

3. แนวคิดของตนเอง (Self-Concept) เป็นทัศนคติ คุณค่า หรือความนึกคิดของตนเองที่ทำให้คิดและสนใจในสิ่งที่ทำอยู่

4. ความรู้ในเนื้อหา (Content Knowledge) คือ ข้อเท็จจริงหรือวิธีดำเนินการซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีขอบเขตเฉพาะของแต่ละคน อาจจะเป็นด้านเทคนิคหรือมนุษยสัมพันธ์

5. ความคิดเชิงเหตุผลและทักษะพฤติกรรม (Cognitive & Behavioural Skill) คือ ความสามารถที่จะทำงานทั้งทางกายภาพและใช้สติปัญญา

เดือนใจ คลประสิทธิ์ (2552, น.51) ได้แบ่ง สมรรถนะมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือสิ่งที่องค์กรต้องการให้รู้ หรือความสามารถทางสติปัญญาที่ จำเป็นและต้องการสำหรับระบบหนึ่งๆ

2. ทักษะ (Skills) คือสิ่งที่องค์กรต้องการให้ทำหรือปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องผ่านการเรียนรู้ ฝึกฝนเป็นประจำจนเกิดเป็นความชำนาญในเรื่องที่ต้องการ และนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ

3. คุณลักษณะ (Attributes) คือเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา คือสิ่งที่องค์กรต้องการให้คน “เป็น” อันค่อนข้างมีลักษณะเป็นนามธรรมที่จะเป็นสิ่งที่ผลักดันในคนมี หรือแสดงพฤติกรรมที่ องค์กรต้องการ หรือส่งเสริมความสำเร็จแก่บุคคล กลุ่มและองค์กรด้วย

บุญสืบ เทียมหยิน (2553, น.15) กล่าวถึง สมรรถนะ ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) แรงจูงใจ (Motivation) และคุณลักษณะ (Trait) ที่บุคคลแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม และมีส่วนช่วยในการปฏิบัติงาน ของบุคคล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ประกอบไปด้วย ความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ และ คุณลักษณะ ที่บุคคลได้แสดงออกมาเพื่อเป็นส่วนช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร

องค์ประกอบของแต่ละสมรรถนะเป็นการอธิบายถึงทักษะ ความรู้ และทัศนคติที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกำหนดเป็นภาพกว้างๆ ถึงการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด

2.3 ประเภทสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2546, น.259) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ ตามแหล่งที่มา เป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะของบุคคล (Personal Competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. สมรรถนะของงาน (Job Competencies) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้นๆ ต้องการ เพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. สมรรถนะขององค์กร (Organization Competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้นๆ ได้

ธีรศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2549, น.12) แบ่งสมรรถนะ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มสมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานหรือคุณสมบัติร่วมของทุกคนในองค์กรที่จะต้องมี ซึ่งแต่ละองค์กรจะแตกต่างกัน

2. กลุ่มสมรรถนะที่ไม่ใช่ สมรรถนะหลักประกอบด้วยสมรรถนะ 3 กลุ่มย่อยคือ

2.1 กลุ่มแรก เป็นสมรรถนะบุคคล ได้แก่ Personal/Individual Competency

2.2 กลุ่มที่สองเป็นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับงาน ได้แก่ Functional /Job

/Professional /Technical Competency

2.3 กลุ่มที่สามเป็นสมรรถนะที่ใช้สำหรับงานของผู้ที่ทำหน้าที่ในสายงานบริหาร ได้แก่ Leadership / Managerial Competency

ศุภรณ เอี่ยมวิจารณ์ (2548, น.54-55) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นความสามารถในระดับแก่นขององค์กร ความสามารถหลักนี้หากพิจารณาในบริบทที่ต่างกัน ก็อาจเป็นได้ทั้งความสามารถหลักขององค์กรและความสามารถหลักของพนักงานในองค์กร

2. สมรรถนะพิเศษของบุคคล (Personal Competency) คือบุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อและอุปนิสัย ที่ทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการทำ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้โดดเด่นกว่าคนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2556: ออนไลน์) มีแนวคิดสอดคล้องกับ นักวิชาการส่วนใหญ่ โดยแบ่งประเภทของสมรรถนะ ออกเป็น 2 ประเภทไว้ดังนี้

1. สมรรถนะองค์การ (Organization Core Competency) เป็นสมรรถนะหรือขีดความสามารถโดยรวมขององค์การ เกิดจากการรวม ความสามารถบุคคล และความสามารถขององค์การผสมผสานทั้งทักษะและเทคโนโลยีที่มวลขององค์การเข้าไว้ด้วยกัน เป็นแนวทางให้องค์การสามารถนำไปสู่การสร้างหรือการมีโอกาสในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต ชื่อสมรรถนะองค์การที่กำหนดขึ้น เป็นรากฐานสำคัญที่สามารถนำไปสู่ ผลลัพธ์ (ผลผลิต + บริการ) ขององค์การ

2. สมรรถนะหลักของบุคคล (Personal Core Competency) หมายถึง สมรรถนะหรือขีดความสามารถที่เป็นคุณสมบัติของบุคลากรทุกคนในองค์การเดียวกันต้องมีรวมกัน เพื่อให้บรรลุความสำเร็จขององค์การ นอกจากสมรรถนะหลักที่ทุกคนต้องมีเหมือนกันแล้ว บุคลากรทุกคนยังต้องมีสมรรถนะในงานหรือสมรรถนะที่เกี่ยวกับงาน (Functional Competency) ซึ่งเป็นสมรรถนะหรือขีดความสามารถของบุคคลที่ปฏิบัติงานในแต่ละด้านเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จ และได้ผลผลิตตามที่องค์กรต้องการ สมรรถนะหลักของบุคคล แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 สมรรถนะร่วมกลุ่มงาน (Common Functional Competency) เป็นคุณลักษณะหรือขีดความสามารถร่วมของบุคลากรทุกตำแหน่งในกลุ่มงานหรือในกลุ่มตำแหน่งเดียวกันที่จะต้อง มี เช่น กลุ่มงานบริหารทั่วไป ประกอบด้วยตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่งานธุรการ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จะต้อง มีคุณลักษณะที่เหมือนกันในด้านความรู้พื้นฐานด้านงานธุรการและสารบรรณ เป็นต้น

2.2 สมรรถนะเฉพาะตำแหน่งงาน (Specific Functional Competency) เป็นคุณลักษณะหรือขีดความสามารถเฉพาะของแต่ละตำแหน่งในกลุ่มงานนั้นๆ เช่น กลุ่มงานทรัพยากรบุคคล ตำแหน่งนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ต้องมีความสามารถในการประเมินความจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นต้น

บุญสืบ เทียมหยิน (2553, น.15) กล่าวถึง ประเภทของสมรรถนะ สามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่

1. สมรรถนะหลักเป็นความสามารถในระดับแก่นขององค์การ หรือสมรรถนะที่บุคลากรทุกคนทุกระดับในองค์การจะต้องมีร่วมกัน

2. สมรรถนะของงาน เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งนั้นๆ ต้องการ เพื่อให้ทำงานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

3.2 การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

3.3 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย

4. การทำงานเป็นทีม

4.1 การให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน

4.2 การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน

4.3 การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย

4.4 การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม

4.5 การเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผล

สำเร็จตามเป้าหมาย

ด้านสมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่

5. การคิดวิเคราะห์

5.1 การทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ แล้วแยกประเด็นเป็นส่วนย่อยตามหลักการหรือ

กฎเกณฑ์ที่กำหนด

5.2 แก้ปัญหา หรือพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

5.3 วิเคราะห์องค์การหรืองานในภาพรวม

5.4 ดำเนินการแก้ปัญหายังเป็นระบบ

6. การมีวิสัยทัศน์

6.1 สื่อสาร ได้ตอบในโอกาสและสถานการณ์ต่างๆ

6.2 ชักจูง โน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วย ขอมริบ ค่อยตาม เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย

7. การพัฒนาศักยภาพคน

7.1 การให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

7.2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากร และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

7.3 ส่งเสริม สนับสนุน และให้โอกาสผู้ร่วมงานในการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ

8. การสื่อสาร และการจูงใจ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553) ได้กำหนดสมรรถนะหลัก ซึ่งหมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่กำหนดเป็นคุณลักษณะร่วมของข้าราชการพลเรือนทั้งระบบ เพื่อเป็นการหล่อหลอมค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน โดยสมรรถนะหลักในภาคราชการพลเรือน ประกอบด้วย

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี ให้มีประสิทธิผล หรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มีอยู่คำว่า “มาตรฐาน” ดังกล่าวนั้น อาจวัดหรือ

เทียบจากผลการปฏิบัติงานของตนเองที่ผ่านมา หรืออาจหมายถึงมาตรฐานตามเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นก็ได้ นอกจากนี้การมุ่งผลสัมฤทธิ์ยังหมายรวมถึงการรังสรรค์ การพัฒนา ผลงาน หรือการปฏิบัติงานที่ยากและท้าทายอีกด้วย

2. บริการที่ดี หมายถึง ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และความพยายามที่จะให้บริการแก่ ผู้ขอรับบริการจากงานในหน้าที่ราชการของตนหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ตนเองสามารถที่จะ ให้บริการได้ บริการที่ดีจึงเป็นการกระทำโดยไม่เลือกกลุ่มเป้าหมาย ไม่ว่าจะประชาชนผู้มา ติดต่อ ข้าราชการทั้งในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัด หรือหน่วยงานที่ติดต่อขอรับบริการ เป็นการ ให้บริการในหลายรูปแบบ ซึ่งเกิดจากจิตสำนึกของผู้ให้บริการและจิตสำนึกของความเป็น ข้าราชการที่ดี

3. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ หมายถึง ความสนใจ ใฝ่รู้ในอันที่จะสั่ง สมความรู้ความสามารถของตน ด้วยการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิด ประโยชน์สูงสุดได้

4. การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม หมายถึง การดำรงตนและ การประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และเกียรติยศของความ เป็นข้าราชการที่ดี

5. การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความตั้งใจและความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นส่วนหนึ่งของทีม หน่วยงาน หรือส่วนราชการ โดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นที่ จะต้องอยู่ในฐานะหรือตำแหน่งหัวหน้าทีมแต่เพียงตำแหน่งเดียว ความเป็นสมาชิกในทีมดังกล่าว หมายความว่า รวมถึงความสามารถในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีมด้วย

ข้อบังคับคุรุสภาตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ของสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา (2556, น.68) ที่ได้กำหนดมาตรฐานความรู้ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาวิชาชีพ
2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. การบริหารสถานศึกษา
4. หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
5. กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน
6. การประกันคุณภาพการศึกษา
7. คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
2. มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและต้องมีประสบการณ์ใน ตำแหน่งหัวหน้าหมวด หรือหัวหน้าสาย หรือหัวหน้างาน หรือตำแหน่งบริหารอื่น ๆ ในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

มาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
 2. ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของผู้เรียน บุคลากร และชุมชน
 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ
 4. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้มีคุณภาพสูง สามารถปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง
 5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ
 6. ปฏิบัติงานขององค์กร โดยเน้นผลถาวร
 7. ดำเนินการและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
 8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
 9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
 10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
 11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการในหน่วยงานของตนได้
 12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์
- โดยมีการกำหนดสาระความรู้ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา (2556) ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) จิตวิญญาณ อุดมการณ์ของผู้บริหาร
- 2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ข. สมรรถนะ

- 1) มีอุดมการณ์ของผู้บริหารและแนวทางการพัฒนาเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

- 2) สามารถศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย
- ก. สาระความรู้
- 1) การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ
- ภาวะผู้นำ
- 2) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3) การนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตาม
- ศักยภาพ
- 4) การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง
- 5) ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน
- 6) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และท้องถิ่น
- ข. สมรรถนะ
- 1) สามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2) สามารถบริหารการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่นได้
3. การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย
- ก. สาระความรู้
- 1) ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และหน้าที่ในการบริหาร
- 2) การบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศ
- 3) การบริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
- 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้
- 5) การบริหารงานบุคคล
- 6) การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
- 7) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา
- 8) การวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
- ข. สมรรถนะ
- 1) สามารถกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้
- สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 2) เลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบท
- มหภาค และภูมิสังคม

3) สามารถบริหารงานวิชาการ บริหาร แหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4. หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) พัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การจัดการเรียนการสอนและการสอนเสริม
- 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข. สมรรถนะ

- 1) สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารการจัดการเรียนการสอนในแนวทาง

ใหม่ได้

- 2) ปฏิบัติการประเมิน และปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

5. กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

1) บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น

- 2) บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน
- 3) บริหารจัดการให้เกิดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข. สมรรถนะ

ผู้เรียน

- 1) สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือ

- 2) สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ

6. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

ข. สมรรถนะ

1) สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

- 2) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

7. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต
- 2) คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด

ข. สมรรถนะ

- 1) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม
- 2) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบไปด้วยมาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นเกณฑ์ของการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และในมาตรฐานความรู้ ได้กำหนดสาระความรู้ และสมรรถนะของแต่ละมาตรฐาน เพื่อให้เป็นตัวบ่งชี้การทำงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะทั้ง 7 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาวิชาชีพ
- 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 3) การบริหารสถานศึกษา
- 4) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 5) กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน
- 6) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 7) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถและคุณลักษณะของบุคคลที่มาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และการแสดงพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานความรู้

3. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จันทร์านี สงวนนาม (2551, น.142) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.40) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล เพื่อให้เกิดปัจจัยเกื้อหนุนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2554, น.30) กล่าวถึง การบริหารวิชาการว่า เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กมล ภูประเสริฐ (2553, น.6) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

หุมนศักดิ์ อินทรักษ์ (2551, น.13) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ

ลี และแวนฮอร์น (Lee and Vanhorm, 1983, p.6) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง กระบวนการวางแผนด้านต่างๆ โดยการหาวิธีการดำเนินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ เทคโนโลยี รวมถึงการวัดและประเมินผล รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุด เพราะจุดหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามต้องการ งานวิชาการจึงเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก รวมทั้งต้องส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ โดยสถานศึกษาจะบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้อันสนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้

สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถานบันอื่นๆอย่างกว้างขวาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, น.40) โดยมีนักวิชาการที่ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

ภาวिका ธาราศรีสุทธิ (2550, น.4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ โดยสถานศึกษา จะมีโอกาสตัดสินใจ และต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบท ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นและสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการได้นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตร การสอน โดยผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างดี และนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น สามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ ด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่พอเพียงเหมาะสม

จันทราณี สงวนนาม (2551, น.148) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ การบริหารส่วนอื่น แต่เป็นเพียงส่วนที่ส่งเสริมให้งานวิชาการดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.1-2) กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา อาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมตามลักษณะของงานนั้น

อำภา บุญช่วย (2553, น.22-23) กล่าวถึง ความสำคัญของงานวิชาการว่า งานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆเป็นงานที่มาสสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเก่ง แต่รวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

สันติ บุญภิรมย์ (2553, น.1) กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาเพราะเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความรู้ โดยไม่มีเจตนาที่จะโน้มน้าวชักจูงให้ต้อง

เชื่อ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่จัดให้มีขอบข่ายงานและภารกิจของการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยงานต่างๆ จำนวนหลายงานด้วยกัน การดำเนินงานด้านวิชาการจึงต้องปฏิบัติใน ลักษณะของการบริหารงาน เป็น การบริหารวิชาการ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการจัดการ เรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรให้สำเร็จ

3.3 หลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญ และมีขอบข่ายงานที่กว้าง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรศึกษาและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในองค์กรเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1995, p.175) กล่าวถึง งานวิชาการว่า ประกอบด้วย การจัด โปรแกรมการสอน การปฏิบัติตามโปรแกรม การจัดทำมีการเรียนการสอน การจัดการบริการการสอน

สมิทและคณะ (Smith and others, 1969, p.170) กล่าวถึง งานบริหารด้านวิชาการ ว่า ประกอบ การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดเนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดอุปกรณ์การสอน การนิเทศการสอน การส่งเสริมครู

เฟเบอร์และเชียร์รอน (Faber and Shearron, 1970, p.212) แบ่งงาน วิชาการ ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร 3. การนำ หลักสูตรไปใช้ 4. การจัดอุปกรณ์การสอน 5. การนิเทศการสอน 6. การส่งเสริมครู

กมล ภูประเสริฐ (2553, น.9-14) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยมี สาระสำคัญไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. งานหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศการกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

2. งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญการกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่สอดคล้อง กับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือ รายวิชาการจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน การควบคุมดูแลและ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้การ ร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน

3. งานการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วย การเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะต้องใช้ใน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตาม วิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้การจัดทำ หลักฐานการศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ไว้การนำ ผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอการ กำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ การรายงานผู้ปกครองระหว่างปีและการรายงาน ผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด

4. งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการ นิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบเพื่อการนำสถานศึกษา ไปสู่ มาตรฐานการศึกษาร่วมกันการกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและ ส่งเสริมให้มีการดำเนิน การนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ฯลฯ

5. งานการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาการกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็น ระยะเวลา การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็น ไปตามที่กำหนดไว้

6. งานการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้น เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องหรือข้อ ควรพัฒนาร่วมกัน ในสถานศึกษาการควบคุมดูแลและส่งเสริมการดาเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. งานการบริหาร โครงการทางวิชาการอื่นๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทาง วิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการการกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะ ดำเนินการการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

8. งานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนด ข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศการควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลและ สารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่นๆ

9. งานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การ กำหนดหัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแลและ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมิน การสรุปผลและการเขียนรายงานประจำปี

ครูสภา (2556, น.47) กำหนดสาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพ ของผู้ประกอบการวิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารการศึกษา โดยผู้ประกอบการวิชาชีพผู้บริหาร

สถานศึกษาต้องมีสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้ ได้แก่

1. การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย
 - 1) จิตวิญญาณ อุดมการณ์ของผู้บริหาร
 - 2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
 - 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ
2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1) การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ
 - 2) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 3) การนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ
 - 4) การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง
 - 5) ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน
 - 6) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และท้องถิ่น
3. การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย
 - 1) ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และหน้าที่ในการบริหาร
 - 2) การบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศ
 - 3) การบริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
 - 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้
 - 5) การบริหารงานบุคคล
 - 6) การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่
 - 7) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา
 - 8) การวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
4. หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 1) พัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2) การจัดการเรียนการสอนและการสอนเสริม
 - 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
5. กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

1) บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพ
ผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น

2) บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน

3) บริหารจัดการให้เกิดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา

2) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

7. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

1) หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต

2) คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

3) จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด

การบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ คู่มือการบริหาร โรงเรียนใน
โครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล (2556, น.42-56) กำหนดขอบข่ายด้านการบริหารงาน
วิชาการไว้ 17 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน
สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 โดยสรุปเป็นการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สังกะระห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้	กระทรวงศึกษาธิการ (2556)	เพชรบูรณ์ กิจพาณิชย์ เจริญ (2552)	พิพวรรณ กายนต์ (2559)	กิตติโชติ พิมพ์เพ็ง (2557)	ลือชัย ชูนาท (2559)	กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูน (2561)	กมล คู่ประเสริฐ (2555)	ศุภสกา (2556)	ความถี่
1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ	/	/	/	/	/	/	/	/	6
2. การบริหารจัดการที่ดี	/	/	/	/	/	/	/	/	8
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	/	/	/	/	/	/	/	/	8
4. การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	/	4
5. การระดมทรัพยากรการศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	/	7
6. เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	/	/	/	/	/	/	/	/	4
7. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	/	/	8
8. การวางแผนงานด้านวิชาการ	/	/	/	/	/	/	/	/	1
9. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน	/	/	/	/	/	/	/	/	1
10. การแนะแนว	/	/	/	/	/	/	/	/	1
11. งานการพัฒนาบุคลากรทาง วิชาการ	/	/	/	/	/	/	/	/	1
12. งานการบริหาร โครงการทาง วิชาการอื่นๆ	/	/	/	/	/	/	/	/	1
13. งานการบริหารการประเมินผล งานทางวิชาการของสถานศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	/	1

จากตารางสังกะระห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการ
 และเอกสารทางราชการ มีความสอดคล้องกันของ ประเด็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา ที่มีความถี่ระดับตั้งแต่ 6 ขึ้นไป ซึ่งเป็นการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยมีขอบข่ายการทำงาน ดังต่อไปนี้ 1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2. การบริหารจัดการที่ดี 3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4. การระดมทรัพยากรการศึกษา 5. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร และต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายให้สำเร็จ

3.4 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จากความหมายของสมรรถนะดังกล่าวที่ว่า เป็นความสามารถและคุณลักษณะของบุคคล ที่มาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และการแสดงพฤติกรรมในการทำงานที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้ และการบริหารงานวิชาการที่กล่าวว่า เป็นการบริหารกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา โดยมีขอบข่ายการทำงาน ดังต่อไปนี้ 1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2. การบริหารจัดการที่ดี 3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4. การระดมทรัพยากรการศึกษา 5. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ทำให้สามารถบอกถึงความหมายของสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้

รวมถึงการให้ความหมายแก่นักวิชาการและเอกสารทางราชการ ดังต่อไปนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.8) กล่าวว่าความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการ หมายถึง บทบาทหน้าที่ในการบริหาร และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายให้สำเร็จ สมรรถนะของผู้บริหารวิชาการ เป็นดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จของการบริหารวิชาการ การที่ผู้บริหารได้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษา จะเป็นสิ่งช่วยให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญยิ่งต่อหน่วยงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและบทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญอย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา

คณะกรรมการคุรุสภา (2556) ได้กำหนดประเด็นมาตรฐานด้านสาระความรู้ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) จิตวิญญาณ อุดมการณ์ของผู้บริหาร
- 2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
- 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ข. สมรรถนะ

1. มีอุดมการณ์ของผู้บริหารและแนวทางการพัฒนาเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
2. สามารถศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

2. ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) การเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำ
- 2) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3) การนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ
- 4) การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง
- 5) ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน
- 6) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และท้องถิ่น

ข. สมรรถนะ

- 1) สามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2) สามารถบริหารการศึกษาและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่นได้

3. การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

ก. สาระความรู้

- 1) ทฤษฎี หลักการ กระบวนการ และหน้าที่ในการบริหาร
- 2) การบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศ
- 3) การบริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
- 4) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนรู้

5) การบริหารงานบุคคล

6) การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่

7) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

8) การวางแผนเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา

ข. สมรรถนะ

1) สามารถกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2) เลือกใช้ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาค และภูมิสังคม

3) สามารถบริหารงานวิชาการ บริหาร แหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

4. หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

ก. สารະความรู้

1) พัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา

2) การจัดการเรียนการสอนและการสอนเสริม

3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ข. สมรรถนะ

1) สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารจัดการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ได้

2) ปฏิบัติการประเมิน และปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

5. กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

ก. สารະความรู้

1) บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น

2) บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน

3) บริหารจัดการให้เกิดการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ข. สมรรถนะ

1) สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2) สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะ

6. การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

ก. สารະความรู้

- 1) หลักการและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

ข. สมรรถนะ

- 1) สามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก
- 2) นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา

7. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประกอบด้วย

ก. สารະความรู้

- 1) หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต
- 2) คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด

ข. สมรรถนะ

- 1) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม
- 2) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการกำหนดสารະความรู้ และสมรรถนะของแต่ละมาตรฐานเพื่อให้เป็นตัวบ่งชี้การทำงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาวิชาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การบริหารสถานศึกษา 4) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) กิจการและกิจกรรมนักเรียน 6) การประกันคุณภาพการศึกษา 7) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ

กล่าวโดยสรุปว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่นำความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทักษะคิด มาปรับใช้ในการบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ

จากความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยผู้นำทางวิชาการในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะเกี่ยวข้องกับ

งานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล การที่สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้น ก็จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนอย่างมากและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาผู้รู้ทั้งหลายได้ให้ความหมายของผู้นำทางวิชาการไว้ ดังนี้

สมคิด สร้อยน้ำ (2547, น.41) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือ การเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาในหลักสูตรกลุ่มต่างๆ ตระหนักว่าไม่มีวิธีการสอนใดดีที่สุด ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร การพัฒนาความเป็นมนุษย์ การเป็นตัวแทนเชิงวิชาการ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สามารถเปลี่ยนแปลง การจัดการให้เป็นไปตามแผนการสอนและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

รุ่งนภา นุตราวงศ์ (2552, น.57) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตร ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทตามความต้องการของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบตรวจสอบและประกันคุณภาพเป็นข้อมูลในการตัดสินใจและปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ต่อไป

ประยูร อาคม (2548, น.13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใน 8 ด้าน ประกอบด้วย พฤติกรรมการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาและการใช้หลักสูตรการนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจูงใจ การสนับสนุนการจัดการในชั้นเรียน การสนับสนุนการประเมินผลการเรียนของนักเรียน และบรรยากาศในโรงเรียน

นาวา สุขรมย์ (2550, น.13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จุฑามาศ อินนามเพ็ง (2552, น.28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ ทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพจะแสดงบทบาทให้เห็นชัดเจนในด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมใน

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินการใช้ปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และงานด้านวิชาการ

Coleman และ Adams (1997, p.194-200) กล่าวว่า หลักสำคัญของการเรียนรู้ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 ประการดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ 2) มีความเข้าใจในภาระงานและ 3) มีทักษะที่เหมาะสม การเป็นผู้ที่มีความรู้ในที่นี้ หมายถึง มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา กลวิธีการสอน การบริหารงานวิชาการ และการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลง สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรรู้คือ ความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจุดอ่อนจุดแข็งของนักปรัชญาแต่ละคน การมีความเข้าใจภาระงานของผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย การกำกับดูแล นิเทศ และประเมินผลการจัดการเรียน

คอลล (Doll 1974, p.196-197) ได้วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของการเป็นผู้นำ ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ผู้นำทางวิชาการศึกษาที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีลักษณะเอาใจเข้ามาใส่ใจเรา ผู้นำคนมีความรู้สึกไวต่อความต้องการหรืออารมณ์ของสมาชิกในกลุ่ม ไม่มองลูกน้องว่าอยู่ในฐานะผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเท่านั้น จะต้องมองเขาในฐานะคนที่มีชีวิตจิตใจ มีความคิด มีความต้องการส่วนตัวด้วย
2. เป็นคนกระฉับกระเฉง ผู้นำจะต้องปฏิบัติตนให้สมาชิกเห็นว่าเป็นผู้ มีความกระตือรือร้น มีความตื่นตัว ไร่แรงแจ่มใส
3. ได้รับการยอมรับจากสมาชิกว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หมายถึง ผู้นำมิได้เป็นเพียงสมาชิกธรรมดาของกลุ่มเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพฤติกรรมของผู้นำนั้นจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์เฉพาะของกลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แปลกแยกจากกลุ่มมากนัก
4. เป็นที่พึ่งของสมาชิก ครู นักเรียน คนงานภารโรง ซึ่งต่างก็รอความช่วยเหลือเมื่อเผชิญปัญหา ดังนั้นผู้นำจะต้องเป็นที่พึ่งของคนเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม
5. เป็นผู้ที่ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาจะต้องเผชิญกับความตึงเครียด ความวิตกกังวล ผู้นำจึงจำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ตนเองให้ได้
6. เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเนื่องจากในสถานศึกษาต่างๆประกอบไปด้วยคณะครูที่มีสติปัญญา ดังนั้นผู้นำของผู้มีปัญญาจึงจำเป็นต้องมีปัญญาด้วย ผู้นำทางการศึกษาควรจะต้องมีความรอบรู้ ทางวิชาการเป็นอย่างดี
7. เป็นผู้มีบทบาทการเป็นผู้นำของตนเอง ผู้นำจำเป็นต้องรู้บทบาทของตนเองอย่างเหมาะสมความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาก็จะเกิดขึ้นได้ยาก

สุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (2551, น.5) กล่าวถึง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการ

วิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วยงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ งานพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.35) กล่าวถึง การบริหารจัดการหลักสูตร ที่เป็น ส่วนหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการ วิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 , น.5) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ ที่ เป็นส่วนหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน และ นำพาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการจัดการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.207-211) กล่าวถึง การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ที่ เป็นส่วนหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ โดยที่ สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่นำความรู้ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งตีพิมพ์ก็ได้ สื่อการสอนที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์คือ สิ่งประเภท โสตทัศนูปกรณ์ หมายถึงวัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์และวิธีการทางโสตทัศนศึกษาและได้แบ่งสื่อ การเรียนการสอนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ภาพ เช่น ภาพเขียน ภาพถ่ายภาพ ที่ตัดมา วัสดุลายเส้นได้แก่ การ์ตูนลายเส้น แผนภูมิ แผนสถิติ โปสเตอร์วีดิทัศน์ ได้แก่หุ่นจำลอง ของจริง 2) เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ได้แก่เครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง เล่นแผ่นเสียงและ เครื่องขยายเสียง เครื่องฉาย เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ 3) กิจกรรมโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่การศึกษานอกสถานที่การจัดนิทรรศการการจัดสถานการณ์จำลองเช่นเดียวกับวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2553, น.36) กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้ว่าเป็นตัวกลางสำหรับการส่งเสริมและ สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยี ตลอดจนเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.21) กล่าวถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่ง ของผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลด้านการพัฒนา คุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับ/ ประเภทให้ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ สำหรับการศึกษา

สมาน อิศวภูมิ (2551, น.298) กล่าวถึง การวัดประเมินผลและวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ โดยที่ การวัด หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มา ซึ่งคะแนนที่เป็นตัวแทนคุณลักษณะของสิ่งของที่เราวัด ส่วนการประเมินผลเป็นการนำคะแนน ที่ได้มาพิจารณาและตัดสินผลตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กัมภณห์ จุน โท (2551, น.49) กล่าวถึง การนิเทศการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของผู้นำทางวิชาการ โดยที่ การนิเทศการสอนเป็นการดำเนินการของผู้อื่นที่จัดกระทำกับครูเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม การจัดเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย อันส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเน้นการช่วยเหลือปรับปรุงการเรียนการสอนโดยตรง

สันติ บุญภิรมย์ (2553, น.204) ได้ให้ความหมายของ การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วย

โดยสรุปแล้ว สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ โดยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผน และดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสม พร้อมด้วยการวิจัย ดำเนินการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดเรียนการสอนของครูจนบรรลุจุดมุ่งหมายของ โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารจัดการที่ดี

จากความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยการบริหารจัดการที่ดี ที่ยึดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 มีหลักการเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการที่ส่วนราชการและข้าราชการจะต้องปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐและการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน

ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรมะ แปลว่าความถูกต้องดีงาม อภิบาล แปลว่า การปกครองหรือการปกครองรักษา ธรรมาภิบาล แปลว่า การปกครองที่ยึดถือความถูกต้องดีงามเป็นหลัก

หรือการปกครองโดยธรรม ความหมายของธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้จักสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและมีส่วนร่วมร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า, 2560, น.3) โดยประกอบด้วยองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการเป็นไปตามกฎหมาย ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมของประชาชน
2. หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามสนับสนุนให้ประชาชนซื่อสัตย์ ประหยัด อุดมทุน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพที่สุจริตจนกลายเป็นนิสัยประจำชาติ
3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน และการนอกราชการบังหลวง
4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหาร และการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชุมชน
5. หลักความรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การมีจิตสำนึกในหน้าที่ร่วมรับผิดชอบต่อสังคมสิทธิและหน้าที่ และปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างตามหลักประชาธิปไตย
6. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผลผลิตสินค้าอย่างมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

โดยสรุปแล้ว สมรรถนะด้านการบริหารจัดการที่ดี หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแบบอย่างที่ดี ยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยบุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็น สร้างข้อตกลง ปัจจัยความสำเร็จ เช่น มีระบบบริหารบุคลากรที่เป็นธรรม กฎระเบียบ

กตีกาในการทำงาน ทำการสั่งการ อำนวยความสะดวก และปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จากความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จะกล่าวถึง คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs+8Cs) ประกอบด้วย ทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579, น.15)

3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics)

8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อตัวนักเรียนอย่างแท้จริง มุ่งไปที่ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่สอนหนังสือไม่นำสาระที่มีในตำรามายกบรรยายให้นักเรียนจดจำแล้วนำไปสอบวัดความรู้ ครูต้องสอนคนให้เป็นมนุษย์ที่เรียนรู้การใช้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก (facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามอยากรู้เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งต่างๆ มาสนับสนุนหรือโต้แย้งข้อสมมติฐานคำตอบที่คุ้นเคย พบเจอจากประสบการณ์เดิมใกล้ตัว สร้างเป็นกระบวนทัศน์ใหม่แทนของเดิม การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า การเรียนรู้ด้วยการทำโครงการเป็นฐาน (Project-Based Learning: PBL) (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ., 2559)

คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบไปด้วยประเด็นทักษะคุณลักษณะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ทักษะการรู้สาระเนื้อหา

1) พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก

ทักษะการอ่าน (Reading) ทักษะการเขียน (Writing) และทักษะการคำนวณ (Arithmetic) ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นที่จะทำให้รู้และเข้าใจในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่แสดงความเป็นสาระวิชาหลักของทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และรัฐความเป็นพลเมืองดี ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำสาระเนื้อหาได้ครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว

2) ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21

ถึงแม้ว่านักเรียนจะสอบวัดความรู้ ความสามารถ ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยระเบียบการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แล้วก็ตาม คงไม่เพียงพอในโลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการสอดแทรกความรู้เชิงบูรณาการเข้าไปในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานความรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ และกำหนดประเด็นสำคัญต่อการสร้างความเป็นสังคมโลก การขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในบริบททางสังคมที่ต่างกันรอบด้าน และสร้างเข้าใจความเป็นมนุษย์ด้วยกันในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม การใช้วัฒนธรรมทางภาษาที่ต่างกันได้อย่างลงตัว

(2) ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economic, Business and Entrepreneurial Literacy) เป็นการสร้างความรู้และวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ มีความเข้าใจบทบาทในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคม และใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับ และเพิ่มประสิทธิผลด้านอาชีพ

(3) ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civil Literacy) เป็นการสร้างประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางสังคม ผ่านวิธีสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง และนำวิถีแห่งความเป็นประชาธิปไตยไปสู่สังคมในระดับต่างๆ ที่เข้าใจต่อวิถีการปฏิบัติทางสังคมแห่งความเป็นพลเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและสากล

(4) ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ ข้อมูลสารสนเทศ ภาวะสุขภาพอนามัย และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เข้าใจวิธีป้องกัน แก้ไข และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่มีต่อภาวะสุขภาพอนามัย ห่างไกลจากภาวะความเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บ ใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เผื่อระวังด้านสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและครอบครัวให้เกิดความเข้มแข็ง รู้ และเข้าใจในประเด็นสำคัญของการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีระดับชาติและสากล

(5) ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy) เป็นการสร้างภูมิรู้และเข้าใจการอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม และมีส่วนร่วมอนุรักษ์และป้องกันสภาพแวดล้อม มีภูมิรู้และเข้าใจผลกระทบจากธรรมชาติที่ส่งผลต่อสังคม สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และกำหนดวิธีการป้องกันแก้ไข และอนุรักษ์รักษาสภาพแวดล้อม สร้างสังคมโดยรอบให้เกิดความร่วมมือในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

2. ทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

โลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว พลิกผัน รุนแรง และคาดไม่ถึงต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นคนในยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว การสร้างทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จะใช้กระบวนการ Project-Based Learning: PBL โดยเริ่มจากการนำบริบท สภาพแวดล้อมเป็นตัวการสร้างแรงกดดันให้นักเรียนตั้งคำถามอยากรู้ ให้มากตามประสบการณ์พื้นฐานความรู้ที่สั่งสมมา และตั้งสมมติฐานคำตอบตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของตนเองที่ไม่มีคำว่าถูกหรือผิด นำไปสู่การแลกเปลี่ยนประเด็นความคิดเห็นกับกลุ่มเพื่อน เพื่อสรุปหาสมมติฐานคำตอบที่มีความน่าจะเป็นไปได้มากที่สุด โดยมีการพิสูจน์ยืนยันสมมติฐานคำตอบจากการไปสืบค้น รวบรวมความรู้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ มาสนับสนุน หรือโต้แย้งได้เป็นคำตอบที่เรียกว่าองค์ความรู้ เรียกว่า การเรียนแก่นวิชา ซึ่งไม่ใช่เป็นการจดจำแบบผิวเผิน แต่การเรียนรู้แก่นวิชาหรือทฤษฎีความรู้จะสามารถเอาไปเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ เกิดแรงบันดาลใจอยากพัฒนางาน สร้างผลงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่เรียกว่าความคิดเชิงสร้างสรรค์ นำทฤษฎีความรู้มาสร้างกระบวนการและวิธีการผลิตสร้างผลงานใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล และสังคมที่เรียกว่าพัฒนานวัตกรรม

3.1.1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) เป็นการสร้างทักษะการคิดในแบบต่าง ๆ ดังนี้

(1) แบบเป็นเหตุเป็นผล ทั้งแบบอุปนัย (inductive) และแบบอนุมาน (deductive)

(2) แบบใช้การคิดกระบวนการระบบ (systems thinking) โดยวิเคราะห์ปัจจัยย่อยมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไร จนเกิดผลในภาพรวม

(3) แบบใช้วิจารณ์ญาณและการตัดสินใจ ที่สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลหลักฐาน การโต้แย้ง การกล่าวอ้างอิง และความน่าเชื่อถือ วิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินความเห็นประเด็นหลักๆ สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างสารสนเทศกับข้อโต้แย้ง แปลความหมายของสารสนเทศและสรุปบนฐานของการวิเคราะห์ และตีความและทบทวนอย่างจริงจังในด้านความรู้ และกระบวนการ

(4) แบบแก้ปัญหา ในรูปแบบการฝึกแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคยหลากหลาย ในแนวทางที่ยอมรับกันทั่วไป และแนวทางที่แตกต่างจากการยอมรับ รูปแบบการตั้งคำถามสำคัญที่ช่วยทำความเข้าใจในมุมมองต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ทางออกที่ดีกว่า

1.2) การสื่อสารและความร่วมมือ (Communication and Collaboration)
ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีการสื่อสาร (digital and communication technology) ทำให้โลกศตวรรษที่ 21 ต้องการทักษะของการสื่อสารและความร่วมมือที่กว้างขวาง และลึกซึ้ง ดังนี้

(1) ทักษะในการสื่อสารอย่างชัดเจน ตั้งแต่การเรียบเรียงความคิดและมุมมอง (idea) สื่อสารเข้าใจง่าย ในหลายแบบ ทั้งการพูด เขียน และกิริยาท่าทาง การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปถ่ายทอดสื่อสาร ความหมายและความรู้ แสดงคุณค่า ทักษะคิด และความตั้งใจ การสื่อสารเพื่อการบรรลุเป้าหมายการทำงาน การสื่อสารด้วยหลากหลายภาษาและสภาพแวดล้อมที่หลากหลายอย่างได้ผล

(2) ทักษะความร่วมมือกับผู้อื่น ตั้งแต่การทำงานให้ได้ผลราบรื่นที่เคารพและให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นและช่วยเหลือประนีประนอมเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน มีความรับผิดชอบร่วมกับผู้ร่วมงาน และเห็นคุณค่าของบทบาทของผู้ร่วมงาน

1.3) ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

ทักษะทางด้านนี้เป็นเรื่องของงานจินตนาการมาสร้างขั้นตอนกระบวนการโดยอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้เพื่อนำไปสู่การค้นพบใหม่เกิดเป็นนวัตกรรมที่ใช้ตอบสนองความต้องการในการดำรงชีวิตที่ลงตัว และนำไปสู่การเป็นผู้ผลิตและผู้ประกอบการต่อไป ทักษะด้านนี้ได้แก่

(1) การคิดอย่างสร้างสรรค์ ที่ใช้เทคนิคสร้างมุมมองอย่างหลากหลาย มีการสร้างมุมมองที่แปลกใหม่อาจเป็นการปรับปรุงพัฒนาเพียงเล็กน้อย หรือทำใหม่ที่แหวกแนว

โดนสิ้นเชิง ที่เปิดกว้างในความคิดเห็นที่ร่วมกันสร้างความเข้าใจ ปรับปรุง วิเคราะห์ และประเมิน มุมมอง เพื่อพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดอย่างสร้างสรรค์

(2) การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติ และสื่อสารมุมมองใหม่กับผู้อื่นอยู่เสมอ มีการเปิดใจและตอบสนองมุมมองใหม่ๆ รับฟังข้อคิดเห็น และร่วมประเมินผลงานจากกลุ่มคณะทำงาน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนา มีการทำงานด้วยแนวคิด หรือวิธีการใหม่ๆ และเข้าใจข้อจำกัดของโลกในการยอมรับมุมมองใหม่ และให้มองความล้มเหลว เป็นโอกาสการเรียนรู้

(3) การประยุกต์สู่นวัตกรรม ที่มีการลงมือปฏิบัติตามความคิด สร้างสรรค์ให้ได้ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

2) ทักษะชีวิตและงานอาชีพ

การเรียนรู้ที่จะปรับตัวได้อย่างดีในสภาวะการเปลี่ยนแปลง หรือมีภัยคุกคาม ได้อย่างชาญฉลาดถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงชีวิตที่มีทักษะชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการคิด สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองการดำรงชีวิตเฉพาะบริบท สภาพแวดล้อมที่ต่างกันไป นำไปสู่ การเผยแพร่เทคนิควิธีการ ใช้และพัฒนาทักษะใช้ เกิดเป็นกลยุทธ์การขายเกิดผู้ประกอบการในงาน อาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นทักษะงานอาชีพที่ต้องมีการส่งเสริมให้มีเท่าทันในยุคการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะงานอาชีพจึงควรมีการพัฒนาสิ่งต่อไปนี้

2.1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นทักษะเพื่อการเรียนรู้ การทำงานและการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องทำ เพื่อการบรรลุเป้าหมายแบบมีหลักการ และไม่เลื่อนลอยภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และ ไม่คาดคิด ที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เวลา และการมีคู่แข่ง โดยใช้วิกฤตให้เป็นโอกาส ในด้านการ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทที่แตกต่างไป งานที่มีกำหนดการที่ เปลี่ยนไป และบริบทที่เปลี่ยนไป ในด้านความยืดหยุ่น เป็นการนำเอาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมาใช้ ประโยชน์อย่างได้ผล มีการจัดการเชิงบวกต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด สามารถนำ ความเห็นและความเชื่อที่แตกต่างหลากหลายทั้งของคณะทำงาน หรือข้ามวัฒนธรรมคณะทำงาน มา ทำความเข้าใจ ต่อรอง สร้างดุลยภาพ และทำให้งานลุล่วง ดังนั้นความยืดหยุ่นจึงทำเพื่อการบรรลุผล งานไม่ใช่เพื่อให้ทุกคนสบายใจ

2.2) การริเริ่มสร้างสรรค์และกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction) เป็นทักษะที่สำคัญมากในการทำงานและดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีการ กำหนดเป้าหมายโดยมีเกณฑ์ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม มีความสมดุลระหว่าง เป้าหมายระยะสั้นที่เป็นเชิงยุทธวิธี และเป้าหมายระยะยาวที่เป็นเชิงยุทธศาสตร์ มีการคำนวณ

ประสิทธิภาพการใช้เวลากับการจัดการภาระงาน การทำงานต้องทำงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยกำหนดตัวงาน ติดตามผลงาน และลำดับความสำคัญของงานได้เอง นอกจากนั้นการทำงานยังต้องฝึกทักษะการเป็นผู้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ที่มีการมองเห็น โอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อขยายความเชี่ยวชาญในงานของตนเอง มีการริเริ่มการพัฒนาทักษะไปสู่ระดับอาชีพ แสดงความเอาใจใส่จริงจังต่อการเรียนรู้ และทบทวนประสบการณ์ในอดีต เพื่อคิดหาทางพัฒนาในอนาคต

2.3) ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เป็นทักษะทำให้คนในศตวรรษที่ 21 สามารถทำงานและดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่แปลกแยก ทำให้งานสำเร็จ การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเกิดผลดีในเรื่อกาลเทศะ เกิดการทำงานในทีมที่แตกต่างหลากหลายอย่างได้ผลดี ที่มีการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ตอบสนองความเห็นและคุณค่าที่แตกต่างอย่างใจกว้าง เพื่อยกระดับความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมสู่การสร้างแนวความคิด วิธีทำงานใหม่ สู่คุณภาพของผลงาน

2.4) การเป็นผู้สร้างผลงานหรือผลผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Productivity and Accountability) เป็นการกำหนดขั้นตอนวิธีการทำงานในการสร้างชิ้นงาน ผลงานหรือผลิตภัณฑ์ อย่างมีหลักการตามทฤษฎีความรู้ที่ต้องมีทักษะความชำนาญการ ซึ่งเป็นเรื่องของการจัดการโครงการ ที่มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการบรรลุเป้าหมายภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ โดยการกำหนดลำดับความสำคัญ วางแผน และการจัดการ ผลิตภัณฑ์ และผลงาน ที่ได้จากการผลิตต้องมีคุณภาพเพื่อแสดงถึงทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการผลิต นำไปใช้ประโยชน์แก่บุคคล ชุมชนได้อย่างไม่มีผลกระทบทางลบ แต่ถ้ามีจะต้องออกมายอมรับข้อบกพร่องอย่างไม่ปิดบัง อันนำไปสู่การปรับแก้ไข หรือยกเลิก เพื่อแสดงจริยธรรมที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคม

2.5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility) ในศตวรรษที่ 21 มีความต้องการภาวะผู้นำและความรับผิดชอบแบบกระจายบทบาท จากการรับผิดชอบต่อตนเอง รับผิดชอบการทำงานแบบประสานสอดคล้องเป็นคณะทำงาน และรับผิดชอบต่อแบบสร้างเครือข่ายร่วมมือแบบพันธมิตรการทำงาน เพื่อไปสู่เป้าหมายของผลงานร่วมกัน ซึ่งต้องพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการแก้ปัญหาในการชักนำผู้อื่นให้เห็นเป้าหมายร่วมกัน และทำให้ผู้อื่นเกิดพลังในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน เกิดแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นใช้ศักยภาพหรือความสามารถสูงสุด โดยการทำตัวอย่างที่ไม่ถือผลประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง และไม่ใช้อำนาจโดยขาดจริยธรรมและคุณธรรม ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

การรับรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วตอบสนอง รับสิ่งที่รับรู้มาเป็นกระบวนการทันสมัยใหม่ที่ แสดงถึงการขาดทักษะการคิดแบบขาดวิจารณญาณ ผลที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่ภายใต้การชวนเชื่อ และไม่สามารถกำหนดตนเองได้ การสร้างทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเท่าทันไม่ตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ชวนเชื่อ

3.1) การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) การรับรู้คำบอกเล่าจากเพื่อน ผู้อื่น รวมถึงครูผู้สอน หรือแม้แต่สมมติฐานคำตอบที่หาหรือกันในกลุ่มอภิปราย เป็นเพียงความคิดเห็นที่รอการพิสูจน์ ยืนยันคำตอบที่เป็นจริงจากสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้น รวบรวมจากแหล่ง อ้างอิงที่เชื่อถือได้มาผ่านกระบวนการคิดแบบขาดวิจารณญาณสนับสนุน หรือโต้แย้งพิสูจน์ความเป็นจริงสร้างเป็นความรู้ และองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้ทักษะในการเข้าถึงแหล่งความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง มีทักษะการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศ และทักษะในการใช้อย่างสร้างสรรค์

3.2) การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การรับสารจากสื่อ และสื่อสารออกไปในยุค media คนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความสามารถใช้เครื่องมือผลิตสื่อ และสื่อสารออกไป หรือแม้แต่การรับเข้ามาในรูปแบบ วิดีโอ (video) ออดิโอ (audio) พอดคาสต์ (podcast) เว็บไซต์ (website) และอื่น ๆ อีกมากมาย แต่การรับรู้จากแหล่งสื่อเหล่านั้นถ้าขาดการเท่าทัน ขาดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก็จะตกอยู่ภายใต้การถูกชักจูง ชวนเชื่อได้เช่นกัน จึงต้องสร้างทักษะการวิเคราะห์สื่อให้เท่าทันวัตถุประสงค์ของตัวสื่อ และผลิตสื่ออื่นอย่างไร มีการตรวจสอบแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ และเท่าทันต่อการมีอิทธิพลต่อความเชื่อและพฤติกรรมอย่างไร และมีข้อขัดแย้งต่อจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ในเรื่องการสร้างผลิตภัณฑ์สื่อ ต้องมีความเท่าทันต่อการเลือกใช้เครื่องมือที่พอเพียงพอเหมาะกับวัตถุประสงค์การใช้งาน และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความแตกต่าง หลากหลายด้านวัฒนธรรม

3.3) การรู้ทันเทคโนโลยี (ICT: Information, Communication and Technology Literacy) ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 เป็นโลกเทคโนโลยีที่มีการแข่งขันกันผลิต และนำมาสู่การสร้าง กลยุทธ์การขายสู่กลุ่มผู้บริโภคที่ต้องการความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งถ้าขาดความเท่าทันการใช้เทคโนโลยีจะกลายเป็นผู้ซื้อ แต่ไม่อยากจะเรียนรู้การเป็นผู้ผลิต เพื่อนำไปใช้งานที่พอเพียงเหมาะสมกับงาน การถูกชักจูง ชวนเชื่อ ให้เป็นผู้ซื้อก็จะง่ายขึ้น ผลการสูญเสียงบประมาณ และการขาดดุลทางเศรษฐกิจจะตามมา ดังนั้นทักษะความเท่าทันด้านเทคโนโลยีจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทำให้คนรู้จักผลิตใช้และนำไปแลกเปลี่ยนใช้ในเวทีการค้า เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ให้เกิดการสืบค้น รวบรวมความรู้

พิสูจน์สมมติฐานคำตอบในการใช้ทักษะการคิดแบบมีวิจารณญาณ มากกว่าที่จะใช้เพื่อการบันเทิง ในแบบสังคมก้มหน้า จึงควรใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิจัย จัดระบบ ประเมิน และสื่อสารสารสนเทศ ใช้สื่อสารเชื่อมโยงเครือข่าย และ Social network อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อการเข้าถึง การจัดการ การผสมผสาน ประเมิน และสร้างสารสนเทศ เพื่อทำหน้าที่ในเศรษฐกิจฐานความรู้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

ทักษะพื้นฐานจำเป็นในการอ่าน เขียน และคิดคำนวณ เป็นตัวการที่ทำให้คนในศตวรรษที่ 21 รู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการสืบค้น รวบรวมความรู้ ใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้เกิดการเท่าทันสื่อ สารสนเทศที่จะพิสูจน์ยืนยันสิ่ง ที่ตน และสังคมอยากรู้ได้อย่างชาญฉลาดไม่ถูกชวนเชื่อ ชักนำอย่างมกมาย เกิดเป็นแรงบันดาลใจ สร้างจินตนาการอยากพัฒนา อยากผลิต สร้างผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมขึ้นใช้ในการดำรงชีวิตใน สังคม และนำไปแลกเปลี่ยนกับสังคมอื่นเกิดเป็นรายได้ บนเวทีฐานเศรษฐกิจความรู้ ที่มีความ รับผิดชอบต่อกฎ กติกา ในขั้นตอนการผลิต และมีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ถ้าผลิตภัณฑ์ ผลิต มีคุณภาพไม่ดี ภาพโดยสรุปก็คือ ทักษะการดำรงชีวิตของคนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะถูกล่อ หลอมนตกผลึกเป็นผู้ที่สามารถนำทางชีวิตตนเองได้อย่างมีคุณภาพชีวิต และเกิดเป็นคุณลักษณะของ คนในศตวรรษที่ 21 สิบคุณลักษณะ คือ เป็นนักคิดวิเคราะห์ นักแก้ปัญหา นักสร้างสรรค์ นัก ประสานความร่วมมือ รู้จักใช้ข้อมูลและข่าวสาร เรียนรู้ด้วยตนเอง นักสื่อสาร ตระหนักรับรู้สภาวะ ของโลก เป็นพลเมืองทรงคุณค่า และมีพื้นฐานความรู้เศรษฐกิจและการคลัง ซึ่งสรุปเป็นคุณลักษณะ ใน 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว และความเป็นผู้นำ
2. คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ ของตนเอง
3. คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความสัตย์ ตำนิกพลเมือง การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

วิจารณ์ พานิช (2555, น.11) กล่าวไว้ว่า สังคมจำเป็นต้องเปลี่ยนให้เกิดวัฒนธรรม ความรู้ เปลี่ยนการไหลเวียนขององค์ความรู้จากขึ้น-ลง เป็นไหลเวียน ไปทุกทิศทางภายในสังคม ปัจจุบันความรู้ไม่ได้อยู่ที่ใดที่หนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความรู้มีอยู่ทั่วทุกหนแห่ง เราสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดเวลาโดยไม่จำกัดอยู่ภายในห้องเรียน แต่วิธีการใดที่ใช้คัดเลือกเฉพาะความรู้ที่มี ประโยชน์มาใช้ได้ รูปแบบการศึกษาในยุคปัจจุบันแปรเปลี่ยนไปด้วยองค์ความรู้ที่เปลี่ยน ไป เทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์ที่ปรับเปลี่ยนไปตามเวลา ทฤษฎีการศึกษาแบบเดิมอาจ

ใช้ไม่ได้ผล ผลสัมฤทธิ์ของการศึกษากับการประสบความสำเร็จของบุคคล มิใช่แค่เพียงผลการสอบ รูปแบบการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ทันต่อยุคสมัยครูในบทบาทผู้สร้างศิษย์จึงต้องปรับเปลี่ยนการคิดและการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ครูต้องเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการเน้นการเรียนวิชา เพื่อได้ความรู้ สู่อการพัฒนาทักษะ เป็น การจุดประกายความสนใจใฝ่รู้แก่ผู้เรียน (Inspire) โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

2. ครูต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์อย่างสิ้นเชิงด้วยการเปลี่ยนบทบาทของตัวครู เพราะครูที่รักศิษย์ เอาใจใส่ศิษย์ แต่ยังใช้วิธีการสอนเดิม จะไม่ใช่ครูที่ทำประโยชน์แก่ศิษย์อย่างแท้จริง

3. ครูต้องเปลี่ยนจุดเน้นการสอนเป็นไปเน้นที่การเรียน บทบาทครูจึงเปลี่ยนจากครูสอน (Teacher) ไปเป็นครูฝึก (Coach) หรือ ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning Facilitator)

4. ครูต้องเปลี่ยนแนวทางการทำงานของผู้เรียนจากทำงานเดี่ยวเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทีมงาน โดยใช้กิจกรรม PBL(Problem-Based Learning) เป็นกิจกรรมของการเรียนรู้

5. ครูต้องสร้างให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะการเรียนรู้และมีทักษะการค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ โดยจัดห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไร้พรมแดน (Studio)

6. ครูต้องรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เราเรียกว่าชุมชนเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Community: PLC)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินแนวทางการทำงานของผู้เรียนที่เน้นทำงานเป็นทีม โดยใช้กิจกรรม PBL(Problem-Based Learning) การจัดทำโครงงาน (Project-Based Learning: PBL) สนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน ในกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ให้เป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 โดยให้ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณ ความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การ

แก้ปัญหา รวมถึงการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. การระดมทรัพยากรการศึกษา

จากความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยการระดมทรัพยากรการศึกษา ได้มีนักวิชาการและหน่วยงานราชการให้ความหมายไว้ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2552) ระบุว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึงทรัพยากรที่มีใช้เงิน (Non-financial resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่มีใช้เงิน ครอบคลุมปัจจัยหลัก ๆ คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการ ตามนัยนี้ ทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึงบุคลากร ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันและยังให้ความหมายในวงที่แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคมปัจจัยนำเข้านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงินงบประมาณทั้งด้านรายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์กับรายจ่ายด้านการลงทุน

วิจิตร ศรีสอาน (2534, น.43) กล่าวถึง ทรัพยากรการศึกษา หมายถึงปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานมากพอ มีวัสดุสิ่งของตามความต้องการของโครงการแผนงานและมีระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ

รุ่ง แก้วแดง (2540, น.12) กล่าวถึง ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องเงินเท่านั้น แต่รวมหลายสิ่งหลายอย่างในสังคมเข้าไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา สถาบันศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการและภูมิปัญญาในชุมชน

หวน พิณรุฬพันธ์ (2554) กล่าวถึง ความหมายของทรัพยากรคือสิ่งที่เป็นตัวกลางซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงินหรืออื่นๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์กรให้สำเร็จ ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญ คือ 4 Ms ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) แต่ทรัพยากรการศึกษา คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา

การบริหารทรัพยากรการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพยากร ทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวทรัพยากรเงิน และไม่ใช้ทรัพยากรเงิน ซึ่งได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูล สารสนเทศ

เทคโนโลยี ระบบบริหารจัดการที่ดิน อาคารสถานที่ รวมถึงเวลาที่บุคคลในสังคมใช้ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2561, น.9)

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.42-56) กล่าวถึง การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติของการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2) จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์วิชาการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนธรรมชาติ สวนครัว เป็นต้น

3) จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา ของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

4) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนา การเรียนรู้และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ เทคโนโลยี ระบบบริหารจัดการที่ดิน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ห้องสมุด IT ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นต้น สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นต้น

5. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

จากความหมายของ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน จะกล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแนวทางปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดยนักวิชาการและหน่วยงานราชการให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มณฑารัตน์ ชูพินิจ (2540, น.12) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในการพยายามเข้าถึงความรู้ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา แสดงออกในรูปของคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการวัดหรือการทดสอบทั่วไป

ศุภพงษ์ คล้ายคลึง (2548, น.27) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากพฤติกรรมกระทำกิจกรรมของแต่ละบุคคลที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ทักษะและสมรรถภาพของสมองด้านต่างๆ ของผู้เรียน ที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคล การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของผู้เรียนแสดงออกในรูปของคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการวัดหรือการทดสอบทั่วไป

2) องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่ผู้เรียนมีระดับสติปัญญาเท่ากันนั้น ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เท่ากัน เพราะการที่ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ทั้งด้านสติปัญญาและด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาด้วย (อุษา บุญมีประเสริฐ. 2549, น.39; อ้างอิงจาก บลุม. 1976, p.139) โดยองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 3 ประการ คือ 1) ด้านความรู้และความคิด (Cognitive Entry Behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะต่างๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน 2) ด้านคุณลักษณะทางจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้สิ่งใหม่ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาเรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชา และสถาบัน การยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น และ 3) คุณภาพทางการเรียนการสอน (Quality of Instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะได้รับ ได้แก่ การแนะนำ การปฏิบัติ และแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น

3) แนวทางปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

แนวทางปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนเพื่อเป็นการดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.42-56) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- (1) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- (2) จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรม นำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (3) ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
- (4) จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- (5) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้พิการด้อยโอกาสและผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

3.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

- (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (2) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และมีความสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของผู้เรียน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
- (5) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่างๆ
- (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
- (7) ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าเพื่อเป็นผู้นำการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

3.3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

(1) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

(2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

(3) วัดผล ประเมินผล เทียบ โอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน

(4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

(5) พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล

(6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

(7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายงาน/รายปี และตัดสอนผลการเรียน

(8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษา ที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย คณะกรรมการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

3.4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยกำหนดแนวปฏิบัติของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

(1) กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

(2) พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญ ในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในหาคำตอบปัญหาการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

(3) พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

(4) รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

3.5) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดแนวทาง ปฏิบัติการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

(1) จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและ พัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

(2) พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการ เรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็น แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

(3) พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อ สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆให้เกิดขึ้น และรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

(4) พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่ง สืบค้น

(5) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ที่เกิดจากระบวนการเรียนการสอน โดยที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของ ผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้สามารถวัดเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามระดับ ความสามารถที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์เรียน การสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การสอนแบบสะเต็ม ฯลฯ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการ พัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการวิจัย ทำ ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ เกิดการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ

4. การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

การดำเนินงานของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ดำเนินงานตามเป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 (2561, น.33) ดังนี้

4.1 รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2561

4.1.1 ทิศทางการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ 2561

เป้าประสงค์

- 1) นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21
- 2) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค
- 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์
- 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
- 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการทำงานแบบบูรณาการ
- 6) พื้นที่พิเศษและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา ที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่
- 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษายุค 4.0

4.1.2 ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้
 อย่างมีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ
 สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมใน
 การจัดการศึกษา

โดยกล่าวถึง ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากร
 ทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวิชาการ ดังต่อไปนี้

1) *ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 3*

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ
 ศึกษา

1. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมี
 คุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย

(1) ร้อยละ 80 ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการพัฒนาผ่าน
 สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ทันสมัย

(2) ร้อยละ 80 ของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาการ
 จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบ ที่หลากหลาย

2. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับ
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(1) ร้อยละ 100 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีแผนอัตรากำลังใน
 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งตรงความต้องการของสถานศึกษา

(2) ร้อยละ 100 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการประเมิน
 และการพัฒนาครูผู้ช่วย

(3) ร้อยละ 100 ของครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสุขในการ
 ปฏิบัติงาน

2) *โครงการ และกิจกรรมของยุทธศาสตร์ที่ 3*

(1) ประชุมคณะกรรมการบริหารงานบุคคล

(2) ประชุมคณะกรรมการประเมินผลงานทางวิชาการเพื่อให้ข้าราชการ
 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

- (3) อบรมครูผู้สอนสู่การเป็นมืออาชีพ
- (4) สอบครูอัตราจ้าง
- (5) พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำ
- (6) ประชุมสัมมนาและศึกษาคูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนา ศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

3) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

- (1) ตัวชี้วัดที่ 1 : ร้อยละของครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการพัฒนาคู รูปแบบครบวงจร

ผลการดำเนินงาน

ก. สถานศึกษาที่มีครูเข้าร่วมโครงการพัฒนาคูรูปแบบครบวงจร จำนวน 54 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.18

ข. ครูที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการพัฒนาคูรูปแบบครบวงจร จำนวน 2,533 คน คิดเป็นร้อยละ 89.63 ของครูทั้งหมด จำนวน 2,826 คน

ค. ครูที่ผ่านการพัฒนาตามโครงการพัฒนาคูรูปแบบครบวงจรได้นำ ผลการพัฒนาไปใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 2,533 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของครูที่ผ่านการ พัฒนา

- (2) ตัวชี้วัดที่ 2 : ระดับความสำเร็จของครูที่เข้ารับการพัฒนาคู ภาษาอังกฤษในระดับภูมิภาค (Boot Camp)

ผลการดำเนินงาน

ก. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ที่มีคุณสมบัติเข้ารับการอบรม) ทั้งหมด จำนวน 308 คน

ข. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้ารับการพัฒนาคูภาษาอังกฤษในระดับ ภูมิภาค (Boot Camp) ปีงบประมาณ 2560 (รุ่น 1-10) จำนวน 97 คน

ค. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้ารับการพัฒนาคูภาษาอังกฤษในระดับ ภูมิภาค (Boot Camp) ปีงบประมาณ 2561 (รุ่น 11-20) จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 88.15 จากครู ที่ต้องเข้ารับการอบรม จำนวน 211 คน

ง. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้ารับการพัฒนาคูภาษาอังกฤษในระดับ ภูมิภาค (Boot Camp) ปีงบประมาณ 2561 ได้รับ การนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 81.72 จากครูที่เข้ารับการพัฒนา จำนวน 186 คน

จ. ครูที่ผ่านการอบรม ได้นำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับจากการอบรม ไปปรับใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เช่น Mini Board, Backs to the board, Change chairs if..., Rip and run (Grass skirts), Board Slap, Naughts and Crisses, Using ICQ

ฉ. ครูผู้สอนมีความมั่นใจ และใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชั้นเรียน (Classroom Language) กับนักเรียนมากขึ้น

ช. ครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตร Boot Camp (From Boot Camp to Classroom) ส่งผลงานที่เป็นแบบอย่าง ในการส่งเสริมการนำความรู้สู่ชั้นเรียนเข้าร่วมประกวดจำนวน 19 ผลงาน มีผลงานการสอนที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินในระดับดีเยี่ยม จำนวน 6 คน และระดับดี จำนวน 12 คน

ซ. จัดกิจกรรมประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนของครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตร Boot Camp (Boot Camp Teacher: Show and Share) มีครูเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 78 คน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการเสริมความรู้ เทคนิคด้านการสอนภาษาอังกฤษจากผู้มีประสบการณ์ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีแนวทางการนำเทคนิคจากโครงการ Boot Camp ไปปรับใช้ในชั้นเรียน รวมถึงแนวทาง การพัฒนาในระยะต่อไป ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสอนภาษาอังกฤษของครู Boot Camp ที่เข้ารับการอบรมในรุ่นต่างๆ

ณ. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียน กล้าแสดงออก สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับเพื่อนและครูมากขึ้น มีความสัมพันธ์ ช่วยเหลือการทำงานในกลุ่มมากขึ้น

ญ. นักเรียนมีเจตคติในเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

(3) ตัวชี้วัดที่ 3 : ระดับความสำเร็จของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคล (HRMS)

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีการรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบออนไลน์ (Human Resource Management System : HRMS) ทั้ง 5 งาน ได้แก่ งานทะเบียนประวัติ งานอัตราคลัง งานเดือนเงินเดือน งานย้าย และงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(4) ตัวชี้วัดที่ 4 : ร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการแก้ปัญหาขาดแคลนครู (ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน)

ผลการดำเนินงาน

ก. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีสถานศึกษาที่ขาดแคลนครู จำนวน 7 แห่ง ได้รับการจัดสรร ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100

ข. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ได้รับการจัดสรร อัตราครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน จำนวน 24 อัตรา สามารถดำเนินการจ้างครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดินได้ จำนวน 24 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 100

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ชญาดา พันธุ์ยาว (2559) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 2) ศึกษาระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 4) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัย เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการ พบว่า 1) ระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มี การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

วรุณยุภา แก้วสมทอง (2560) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบความ

คิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ในภาพรวมและรายด้านต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูที่มีประสบการณ์การสอน ต่ำกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การสอน 5 – 10 ปี กับต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป กับครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป

อุษา แซ่เตียว (2559) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ พบว่า 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบดังนี้ (1) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (2) อยู่ในระดับมาก 15 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยัมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

กัญญ์ณพัชร้ เพิ่มพูน (2561) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นที่สอน ประสบการณ์การสอน สถานศึกษาที่สังกัด 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู ที่มีเพศ ระดับการศึกษา ช่วงชั้นที่สอน และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีอายุ และสถานศึกษาที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

ลือชัย ชูนาคา (2559) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะ 2) สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ด้าน ได้แก่ 2.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2.2) ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ 2.3) ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 2.4) ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2.5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2.6) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 3.1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและดำเนินการประเมินก่อนการพัฒนา 3.2) การวางแผนการพัฒนาสมรรถนะ 3.3) การดำเนินการพัฒนาสมรรถนะ 3.4) การประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะ 3.5) การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อสถานศึกษา 4) วิธีการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการ มี 5 วิธี ได้แก่ 4.1) การ

การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง 4.2) การให้ฝึกปฏิบัติจริง 4.3) การศึกษาคูงาน 4.4) การสอนงาน/พี่เลี้ยง 4.5) การประชุมเชิงปฏิบัติการรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ และประเมินโดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก

กิตติโชติ พิมพ์เพ็ญ (2557) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามระดับชั้นที่สอง ประสิทธิภาพการสอน ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของข้าราชการครูเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อ สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ และด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ข้าราชการครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ข้าราชการครูที่มีประสิทธิภาพการสอนต่างกัน ประสิทธิภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างจากข้าราชการครูที่มีผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Marmon (2002) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจัดการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของส่วนกลาง เครื่องมือถูกพัฒนาขึ้น โดยการแก้ไขตามคำแนะนำจากการประชุมร่วมมือของบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ ระดับชาติ และ

นำไปทดลองใช้อีกครั้งเพื่อขอคำแนะนำในการจัดลำดับในการสำรวจระดับชาติ ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารวิชาการ พบว่า สมรรถนะหลักสำหรับผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ การแนะนำหลักสูตรทั่วไป หลักสูตรพิเศษ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำ การมีวิสัยทัศน์ การจูงใจ การวางแผน การสอน และเทคโนโลยี

Dorrell J. Ross (2016) ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการศึกษาเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศของโรงเรียนตามแนวคิด Green's (2010) ของ 13 สมรรถนะหลักภายในสี่มิติ ของความเป็นผู้นำหลัก ข้อมูลจากรายการพฤติกรรมความเป็นผู้นำ แนะนำครู 314 คนรับรู้ว่ามี 13 ความสามารถหลักที่มีอิทธิพลทางบวกต่อบรรยากาศโรงเรียนผ่านความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การรับรู้ของผู้บริหารที่แสดงความสามารถหลัก 13 ข้อ บ่งชี้ว่าความเป็นมืออาชีพจัดอยู่ในอันดับที่เป็นพฤติกรรมที่แพร่หลายที่สุดในหมู่ผู้บริหาร การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ ทำให้ครูรับรู้ถึงความหลากหลายซึ่งเป็นหนึ่งในความสามารถหลัก 13 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่เคารพแนวคิดของผู้อื่นและการกำจัดอคติ มีผลกระทบมากที่สุดต่อบรรยากาศโรงเรียน t-test แบบ independent เปิดเผยว่า 11 จาก 13 สมรรถนะหลักมีนัยสำคัญทางสถิติในการรับรู้ของครูเอกชนและรัฐบาล แต่การปรับ Bonferroni ระบุว่าไม่มีสมรรถนะหลักเพียงห้าประการเท่านั้นที่มีนัยสำคัญ จากการวิเคราะห์พบว่าไม่มีหลักฐานที่มีนัยสำคัญทางสถิติเพื่อสนับสนุนการรับรู้ของครูเกี่ยวกับบรรยากาศโรงเรียนที่แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยโดยกำหนดถึงสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษา เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษา คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2562 ที่มีจำนวนสถานศึกษา 26 โรงเรียน มีครู จำนวน 1,421 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากประชากรในการศึกษา จำนวน 1,421 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเคร์จซี่และมอร์แกน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ซึ่งจะมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 306 คน

1.3 การได้มาของกลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ โดยเปรียบเทียบสัดส่วนโดยแบ่งขนาดแต่ละระดับเป็นจำนวนเท่าๆกัน แล้วจึงเลือกแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	โรงเรียนขนาดเล็ก	3	42	10
2	โรงเรียนขนาดกลาง	10	257	56
3	โรงเรียนขนาดใหญ่	7	333	72
4	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	6	789	168
	รวม	26	1,421	306

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ สำหรับครู แบ่งเป็น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นชนิดเลือกตอบ (Check List) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ตำแหน่ง/วิทยฐานะ 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษา 5) ประสบการณ์การทำงาน 6) ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 6 ข้อ 2) การบริหารจัดการที่ดี 6 ข้อ 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 7 ข้อ 4) การระดมทรัพยากรการศึกษา 6 ข้อ 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน 5 ข้อ แบบสอบถามเป็นลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน คือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและขอบข่ายเนื้อหา

- 1) กำหนดเนื้อหาตาม โครงสร้างของกรอบแนวคิด
- 2) กำหนดรูปแบบข้อคำถาม
- 3) สร้างข้อคำถามตามเนื้อหาในกรอบแนวคิด
- 4) นำข้อมูลแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ปรับแล้วและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (รายชื่อในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) เชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม นำผลการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items- Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1 ที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีธรรมชาติเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.2.4 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ตอบกลับมา แล้วนำแบบสอบถามมาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) มีค่าความเที่ยงด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ เท่ากับ 0.76 ด้านการบริหารจัดการที่ดี เท่ากับ 0.77 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เท่ากับ 0.81 ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา เท่ากับ 0.78 ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน เท่ากับ 0.80 โดย

ภาพรวมของสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.76 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค

2.2.5 นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารในการเก็บรวบรวมเครื่องมือในสถานศึกษา

3.3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งส่งด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ โดยสอบถามครู จำนวน 306 ฉบับ

3.4 การเก็บรวบรวม ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ลงรหัสวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี และใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลผล กำหนดเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.82 – 83) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเห็นระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีที่พบว่ามีความแตกต่างค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (306 คน)	ร้อยละ (100.00)
1.	เพศ		
1.1.	ชาย	64	20.91
1.2.	หญิง	242	79.09
	รวม	306	100.00
2.	ตำแหน่ง/วิทยฐานะ		
2.1.	ครูผู้ช่วย	73	23.86
2.2.	ครู คศ.1	140	45.75
2.3.	ครู คศ.2	71	23.20
2.4.	ครู คศ.3	22	7.19
	รวม	306	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (306 คน)	ร้อยละ (100.00)
3.	อายุ		
3.1.	ตั้งแต่ 21– 30 ปี	128	41.83
3.2.	ตั้งแต่ 31 – 40 ปี	135	44.12
3.3.	ตั้งแต่ 41 – 50 ปี	30	9.80
3.4.	มากกว่า 51 ขึ้นไป	13	4.25
	รวม	306	100.00
4.	วุฒิการศึกษาสูงสุด		
4.1.	ปริญญาตรี	226	73.86
4.2.	ปริญญาโท	80	26.14
	รวม	306	100.00
5.	ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่		
5.1.	ตั้งแต่ 1 – 5 ปี	111	36.27
5.2.	ตั้งแต่ 6 – 10 ปี	149	48.69
5.3.	ตั้งแต่ 11 – 20 ปี	36	11.76
5.4.	มากกว่า 20 ปี	10	3.28
	รวม	306	100.00
6.	ขนาดสถานศึกษา		
6.1.	ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่ถึง 499 คน)	10	3.27
6.2.	ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 – 999 คน)	56	18.30
6.3.	ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,000 – 1,499 คน)	72	23.53
6.4.	ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คนขึ้นไป)	168	54.90
	รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (79.09%) ระดับ
ครู คศ.1 (45.75%) ช่วงอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี (44.12%) วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี (73.86%)
ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่ 6 – 10 ปี (48.69%) ขนาดสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ
(54.90%)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวม และรายด้าน

สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงในตารางที่
4.2-4.7

ตารางที่ 4.2 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในภาพรวม

สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.92	0.56	มาก
2. การบริหารจัดการที่ดี	3.84	0.59	มาก
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.76	0.57	มาก
4. การระดมทรัพยากรการศึกษา	3.75	0.65	มาก
5. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	3.87	0.59	มาก
รวม	3.83	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=3.83$, S.D.= 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ การเป็นผู้นำทางวิชาการอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.= 0.56) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.= 0.59)
การบริหารจัดการที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.= 0.59) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D.= 0.57) การระดมทรัพยากรการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$, S.D.= 0.65)

ตารางที่ 4.3 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ

การเป็นผู้นำทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.24	0.71	มาก
2. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.01	0.82	มาก
3. ผู้บริหารสามารถพัฒนาครูเพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษา ไป ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ กำหนดไว้	3.95	0.79	มาก
4. ผู้บริหารสามารถติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาทุกปีการศึกษา	3.82	0.88	มาก
5. ผู้บริหารสามารถทำการวิจัยและนำผลมาปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนมากขึ้น	3.76	0.82	มาก
6. ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.75	0.87	มาก
รวม	3.92	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถ วิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมามีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.24$, S.D.= 0.71) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X}=3.75$, S.D.= 0.87) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.4 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการที่ดี

การบริหารจัดการที่ดี	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรมชาติ	3.73	0.77	มาก
2. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาด้วยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในความถูกต้องดีงาม	3.94	0.81	มาก
3. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส เปิดโอกาสให้ตรวจสอบได้	3.94	0.82	มาก
4. ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษา โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นในการทำงาน	3.89	0.85	มาก
5. ผู้บริหารสามารถสร้างข้อตกลง กฎระเบียบ กติกา เพื่ออำนวยความสะดวก และความเข้าใจตรงกันในการทำงานของบุคลากร	3.83	0.88	มาก
6. ผู้บริหารสามารถสร้างปัจจัยความสำเร็จในการทำงานได้ เช่น มีระบบบริหารบุคลากรที่เป็นธรรมชาติ มีระบบบริหารทั่วไปที่มีความคล่องตัวสูง ฯลฯ	3.76	0.88	มาก
รวม	3.84	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาด้วยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในความถูกต้องดีงาม ($\bar{X}=3.94$, S.D.= 0.81) และผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส เปิดโอกาสให้ตรวจสอบได้ ($\bar{X}=3.94$, S.D.= 0.84) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรมชาติ ($\bar{X}=3.73$, S.D.= 0.77) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.5 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

การพัฒนาระบบการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.69	0.79	มาก
2. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดทำโครงการ ฯลฯ	3.77	0.89	มาก
3. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมครูให้พัฒนาระบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยการใช้กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้(PLC)	3.74	0.82	มาก
4. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน	3.68	0.83	มาก
5. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก ฯลฯ	3.68	0.86	มาก
6. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่นำทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ฯลฯ	3.94	0.76	มาก
7. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)	3.87	0.84	มาก
รวม	3.76	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่นำทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม สำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ฯลฯ ($\bar{X}=3.94$, S.D.= 0.76) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการ

เจียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน ($\bar{X}=3.68$, S.D.= 0.83) และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก ฯลฯ ($\bar{X}=3.68$, S.D.= 0.86) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.6 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา

การระดมทรัพยากรการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสามารถระดมเงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ จากผู้ปกครอง ชุมชน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.76	0.80	มาก
2. ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.78	0.90	มาก
3. ผู้บริหารสามารถจัดระบบงบประมาณได้อย่างเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.77	0.90	มาก
4. ผู้บริหารสามารถจัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.69	0.93	มาก
5. ผู้บริหารสามารถจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เช่น ห้องสมุดทันสมัย สวนครัว ฯลฯ	3.78	0.84	มาก
6. ผู้บริหารสามารถสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เช่น ศูนย์เรียนรู้วิชาชีพ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ฯลฯ	3.76	0.85	มาก
รวม	3.75	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหาร

สามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.78$, S.D.= 0.90) และผู้บริหารสามารถจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เช่น ห้องสมุดทันสมัย สวนครัว ฯลฯ ($\bar{X}=3.78$, S.D.= 0.84) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ผู้บริหารสามารถจัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอน อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X}=3.69$, S.D.= 0.93) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตารางที่ 4.7 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของ ผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.58	0.81	มาก
2. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ การสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การสอนแบบสะสม เต็ม ฯลฯ	4.00	0.77	มาก
3. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน	3.95	0.88	มาก
4. ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียน การสอนที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.01	0.82	มาก
5. ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ใช้ กระบวนการวิจัย ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ เกิด การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ	3.82	0.82	มาก
รวม	3.87	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถ ส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}=4.01$, S.D.= 0.82) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=3.58$, S.D.= 0.81) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัด
ราชบุรี

3.1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 4.8 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่ พิเศษ		รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเป็นผู้นำทาง วิชาการ	4.21	0.26	3.63	0.68	4.28	0.41	3.84	0.50	3.92	0.56
2. การบริหารจัดการที่ดี	4.08	0.22	3.40	0.86	4.20	0.36	3.82	0.46	3.84	0.59
3. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	4.04	0.20	3.41	0.81	4.14	0.37	3.70	0.44	3.76	0.57
4. การระดมทรัพยากร การศึกษา	4.08	.018	3.38	0.87	4.23	0.46	3.65	0.51	3.75	0.65
5. การส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียน	3.92	0.26	3.45	0.81	4.30	0.37	3.82	0.46	3.87	0.59
รวม	4.06	0.15	3.45	0.74	4.23	0.25	3.77	0.38	3.83	0.51

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

โดยสถานศึกษาขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.= 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X}=4.21$, S.D.= 0.26) และ การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.92$, S.D.= 0.26)

สถานศึกษาขนาดกลางในภาพรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.63$, S.D.= 0.68) และการระดมทรัพยากรการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.87)

สถานศึกษาขนาดใหญ่ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.37) และ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.14$, S.D.= 0.37)

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.50) และการระดมทรัพยากรการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.51)

3.1.2 ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA) แสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1.การเป็นผู้นำทาง วิชาการ	ระหว่าง กลุ่ม	16.07	3	5.35	19.68	.00
	ภายในกลุ่ม	82.21	302	0.27		
	รวม	98.28	305			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

สมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
2.การบริหารจัดการที่ดี	ระหว่าง กลุ่ม	20.70	3	6.90	23.66	.00
	ภายในกลุ่ม	88.08	302	0.29		
	รวม	108.79	305			
3.การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่าง กลุ่ม	18.67	3	6.22	23.28	.00
	ภายในกลุ่ม	80.72	302	0.26		
	รวม	99.39	305			
4.การระดมทรัพยากร การศึกษา	ระหว่าง กลุ่ม	27.15	3	9.05	26.71	.00
	ภายในกลุ่ม	102.34	302	0.33		
	รวม	129.50	305			
5.การส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียน	ระหว่าง กลุ่ม	23.54	3	7.848	28.39	.00
	ภายในกลุ่ม	83.47	302	0.27		
	รวม	107.02	305			
รวม	ระหว่าง กลุ่ม	20.68	3	6.89	34.55	.00
	ภายในกลุ่ม	60.26	302	0.20		
	รวม	80.94	305			

*p < .05

จากตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การระดมทรัพยากรการศึกษา การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 กลุ่ม

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ภาวรวมและรายด้าน

สมรรถนะการบริหาร					
วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่ พิเศษ
1. การเป็นผู้นำทาง วิชาการ	ขนาดเล็ก	-	0.58*	-0.06	0.37
	ขนาดกลาง	-	-	-0.65*	-0.21
	ขนาดใหญ่	-	-	-	0.43*
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-	-	-	-
2. การบริหารจัดการที่ ดี	ขนาดเล็ก	-	0.67*	-0.12	0.25
	ขนาดกลาง	-	-	-0.79*	-0.41*
	ขนาดใหญ่	-	-	-	0.37*
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-	-	-	-
3. การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ขนาดเล็ก	-	0.63*	-0.10	0.33
	ขนาดกลาง	-	-	-0.73*	-0.29*
	ขนาดใหญ่	-	-	-	0.43*
	ขนาดใหญ่พิเศษ	-	-	-	-

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

สมรรถนะการบริหาร					
วิชาการของผู้บริหาร	ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
4. การระดมทรัพยากรการศึกษา	ขนาดเล็ก	-	0.69*	-0.15	0.43
	ขนาดกลาง		-	-0.84*	-0.26*
	ขนาดใหญ่			-	0.58*
	ขนาดใหญ่พิเศษ				-
5. การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน	ขนาดเล็ก	-	0.46	-0.38	0.09
	ขนาดกลาง		-	-0.84*	-0.36*
	ขนาดใหญ่			-	0.47*
	ขนาดใหญ่พิเศษ				-
รวม	ขนาดเล็ก	-	0.60*	-0.16	0.29
	ขนาดกลาง		-	-0.77*	-0.31*
	ขนาดใหญ่			-	0.46*
	ขนาดใหญ่พิเศษ				-

*p < .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม สถานศึกษขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ที่มีจำนวนสถานศึกษา 26 โรงเรียน มีครู เป็นจำนวน 1,421 คน เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง จำนวนประชากร 42 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 10 แห่ง จำนวนประชากร 257 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ 7 แห่ง จำนวนประชากร 333 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 6 แห่ง จำนวนประชากร 789 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยการกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน โดยเปรียบเทียบสัดส่วน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถามแบบตอบเลือก (Check list) และ แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

หาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ที่จับกับเท่ากับ 0.76 แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list) ใช้สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) ตำแหน่ง/วิทยฐานะ 3) อายุ 4) วุฒิการศึกษา 5) ประสบการณ์การทำงาน 6) ขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับใช้ สํารวจความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำนวน 5 ด้าน คือ 1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) การบริหารจัดการที่ดี 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การระดม ทรัพยากรการศึกษา 5) การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากประธาน กรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไปขออนุญาตผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ครูผู้สอน โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งส่งด้วยตนเอง และส่ง ทางไปรษณีย์ โดยสอบถามครู จำนวน 306 ฉบับ

3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ ได้รับ แบบสอบถามคืน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1) หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2) หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัด ราชบุรี

3) การหาค่าความแปรปรวน ทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อ เปรียบเทียบระดับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในกรณีที่มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การระดมทรัพยากร การศึกษา เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีข้อค้นพบดังนี้

1) **การเป็นผู้นำทางวิชาการ** พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) **การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน** พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) **การบริหารจัดการที่ดี** พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาด้วยการประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีในความถูกต้องดีงาม และผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส เปิดโอกาสให้ตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4) **การพัฒนากระบวนการเรียนรู้** พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่นำทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม สำหรับศตวรรษ

ที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5) การระดมทรัพยากรการศึกษา พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสามารถจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เช่น ห้องสมุดทันสมัย สวนครัว ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ผู้บริหารสามารถจัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3.2 เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษานขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานศึกษานขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่แตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่ และสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษานขนาดกลางแตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่ และสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานศึกษานขนาดใหญ่แตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการที่ดี การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การระดมทรัพยากรการศึกษา การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ในแต่ละด้าน มีข้อค้นพบดังนี้

1) การเป็นผู้นำทางวิชาการ พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ สถานศึกษานขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกันกับสถานศึกษานขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่แตกต่างกันกับสถานศึกษานขนาดใหญ่ และสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษานขนาดกลางแตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่แตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษานขนาดใหญ่แตกต่างกับสถานศึกษานขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่พบ มาอภิปรายผลดังนี้

2.1 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี

2.1.1 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี มีนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาจากการให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่หลากหลาย เนื่องจากได้ดำเนินการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.2) สอดคล้องกับ เป้าประสงค์ ที่จะให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี, 2561, น.33) ส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา เป็นที่ต้องการของผู้ปกครองในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูน (2561) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และ วุฒยภา แก้วสมทอง (2560) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1.2 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก มี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการนิเทศไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ขาดความต่อเนื่อง ขาดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดย ผู้บริหารควรเน้นการดำเนินงานการนิเทศสถานศึกษาอย่างตั้งใจ จริงใจ เป็นกัลยาณมิตรด้วยวิธีการ ที่หลากหลาย ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยอาจรับการสนับสนุนจากต้นสังกัดด้านพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย(สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี, 2561, น.36) เพื่อการเป็นผู้นำทางวิชาการให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาดา พันธุ์ยาว (2559) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาในระดับมาก

2.1.3 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับมาก มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรม อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาด้วยกฎหมายไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร ซึ่งผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ตามเป้าประสงค์ของต้นสังกัดที่ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการทำงานแบบบูรณาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี, 2561, น.33) เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา แซ่เดียว (2559) พบว่า ทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ด้านการบริหารจัดการองค์กร การบริหารจัดการบุคลากร การกำหนดนโยบายและการปกครองผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในระดับมาก และงานวิจัยของ กิตติโชติ พิมพ์เพ็ง (2558) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ในระดับมาก

2.1.4 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก ฯลฯ อาจเป็นเพราะว่า การสนับสนุนของผู้บริหารในด้านการพัฒนานักเรียนให้เป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นประเด็นใหม่ ที่ยังต้องการความเข้าใจและความตระหนักต่อการปฏิบัติงานอยู่ เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้มากขึ้นไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติโชติ พิมพ์เพ็ง (2558) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

2.1.5 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถจัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา อาจเป็นเพราะว่า การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์

ไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากงบประมาณที่มีอย่างจำกัด รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยากในการดำเนินการ จึงควรพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรให้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ เพื่อการระดมทรัพยากรการศึกษาให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาดา พันธุ์ขาว (2559) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ในระดับมาก และงานวิจัยของ อุษา แซ่เตี๋ย (2559) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในระดับมาก

2.1.6 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานของผู้บริหารในด้านการส่งเสริมครูให้เกิดการวิเคราะห์และเข้าใจผู้เรียนรายบุคคล ยังไม่ได้เกิดการกระตุ้นให้ชัดเจน และควรพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนใน การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนในด้านต่างๆ ที่เป็นผลต่อคุณภาพผู้เรียน เพื่อการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติโชติ พิมพ์เพ็ง (2558) พบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ในระดับมาก

2.2 เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารตามขนาดสถานศึกษาต่างกันจะมีภาระงานต่างกัน หรือสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษ ดังนั้น พฤติกรรมของผู้บริหาร ตามความรู้ ทักษะ จึงแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติโชติ พิมพ์เพ็ง (2557) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ

สมรรถนะการบริหารวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับ สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การเป็นผู้นำทางวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยการเกิดการปรับปรุงการดำเนินการนิเทศในสถานศึกษา โดยการดำเนินงานด้วยหลักวิชาการและวิธีการที่หลากหลาย อย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยผู้บริหารร่วมมือกับครูอย่างจริงจัง ซึ่งอาจจะแบ่งการดำเนินงานเป็นคณะทำงานก็เป็นได้ แล้วดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดประสิทธิภาพ

3.1.2 การบริหารจัดการที่ดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรม การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยการเกิดการปรับปรุงการใช้กฎหมายภายในสถานศึกษา ซึ่งควรดำเนินการอย่างมีคุณธรรม โดยยึดความถูกต้องและเป็นธรรม โดยผู้บริหารต้องทำความเข้าใจในกฎหมาย และเอาใจเขามาใส่ใจเรา พิจารณาอย่างรอบคอบถึงผลกระทบต่างๆ ก่อนใช้กฎหมายในเชิงการบริหาร เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อครูและบุคลากร จนเกิดผลที่ดีต่อการปฏิบัติงาน

3.1.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน และผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับโลก ฯลฯ การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยการเกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ที่นำนักเรียนไปสู่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารต้องทำความเข้าใจในทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น และวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มีวิธีการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้จากปัญหา หรือการเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นต้น แล้วนำมาส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ครูผ่านวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การอบรม การนิเทศ เป็นต้น ให้เกิดวิธีการใหม่ สอดคล้องต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

3.1.4 การระดมทรัพยากรการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถ จัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของ สถานศึกษา การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยการที่เกิดการปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ ภายในสถานศึกษาโดยสำรวจความจำเป็นต้องการวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินงาน แล้ววางแผน เตรียมงบประมาณ และระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้ทันต่อความต้องการใช้ ซึ่งต้องจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการไม่ว่าจะเป็นของครูที่จัดการเรียนการสอน หรือนักเรียน ให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ

3.1.5 การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถ ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล การนำผลการวิจัยไปใช้ โดยการที่เกิดการปรับปรุงการวิเคราะห์ผู้เรียนภายในสถานศึกษา ที่ผู้บริหารควรทำความเข้าใจ และ สนับสนุนส่งเสริมครู ให้เกิดการทำความเข้าใจหรือวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้วยระบบการ ส่งเสริมต่างๆ เช่น ระบบดูแลช่วยเหลือ เป็นต้น โดยครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจในศักยภาพ ของผู้เรียนรายบุคคลเพื่อนำมาผู้การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ทำการจัด การศึกษาที่เหมาะสม ตรงตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียน และส่งผลให้ผู้เรียนมี คุณภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันตามขนาดของสถานศึกษา

3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.
- _____. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ศธ. (ฉบับปรับปรุง)*.
สืบค้นจาก [https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53351
&Key=news20](https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53351&Key=news20).
- กมล ภู่อะเสริฐ. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี: บั๊ค พอยท์.
- กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูน. (2561). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน
จุฬารัตนาธิปัตย์ ภาควิชาการ. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
ครั้งที่ 9*.
- กัมภณท์ จุนโท. (2551). *การนิเทศการศึกษากับความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้,
วารสารวิชาการ. 2 (1), 49*.
- กิตติโชติ พิมพ์เพ็ญ. (2557). *การศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29. วารสารบริหารการศึกษามหา
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 15(1), 53*.
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556. (2556). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ
130 ง. น. 68.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:
บั๊ค พอยท์.
- จุฬามาศ อินนามเพ็ญ. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็น
องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม
เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,
สกลนคร*.

- ชญาดา พันธุ์ยาว. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 2.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชัชวาลิต สรวารี. (2550). *การบริหารคนกับองค์กร.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัชต์. (2551). *การบริหารวิชาการ.* สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. (2561). *แนวคิดการบริหารงานวิชาการและทรัพยากรการศึกษา ใน ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา. (หน่วยที่ 1, น.9).* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิตติพัฒน์ พิษณุธาดาพงศ์. (2549). *ยุทธวิธีการใช้ระบบสมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อผลักดันองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. วารสารดำรงราชานุภาพ, 6(20), 27-29.*
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2546). *การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ภาคปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซนเตอร์.
- _____. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซนเตอร์.
- คณัย เทียนพุ่ม. (2537). *เทคนิคเคล็ดลับสำหรับผู้บริหาร. วารสารฮาวทูอินบิสิเนส, 5(3), 88-94.*
- _____. (2546). *ความสามารถปัจจัยชนะของธุรกิจและคน.* กรุงเทพฯ: ดี เอ็น ที คอนซัลแตนท์.
- เดือนใจ คลประสิทธิ์. (2552). *การพัฒนาระบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). *การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.*
- ทิพวรรณ คำยนต์. (2559). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกันทรารมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 28. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 1. น.984.*

- ข้าราชการดี ดงดาสวัสดิ์. (2549). *Competency ภาวะปฏิบัติเขาทำกันอย่างไร*. กรุงเทพฯ: ส.ส.ท.
- นาวา สุขรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- บุญสืบ เทียมหยิน. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง *สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556*. (2556). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 156 ง. หน้า 47.
- ปัทมา เพชรไพรินทร์. (2547). *สมรรถนะของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลขอนแก่น*. (รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ประยูร อาคม. (2548). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย อำเภอสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ปราชญา กล้าผจญ และพอลดา บุตรสุทธีวงศ์. (2550). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- ปาริฉัตร ช่อชิต. (2559). *สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เปรม สุวรรณกฎ. (2555). *สมรรถนะการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม*. (สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. น.3.

- _____ . (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. (2545). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก.
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545. (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. (2553). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม
127 ตอนที่ 45 ก.
- _____ . (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก.
พระมหาอำนาจ เตชวโร. (2559). การพัฒนาคุณภาพการศึกษากับการสร้างโรงเรียนแห่งการเรียนรู้.
วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 3(2), น.159 – 160.
- เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). *ศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร*. (สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มณฑารัตน์ ชูพินิจ. (2540). *องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ปริญญาตรี*. สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี.
- ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. น. 1.
_____ . (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. น.37.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *พฤติกรรมการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่งนภา นุตราวังศ์. (2553). การออกแบบหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอน*. (หน่วยที่ 5, น. 57). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: โรงพิมพ์
นาศิลป์.
- ลือชัย ชูนาคา. (2559). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร*, 18(2), 72.
- วรุณยุภา แก้วสมทอง. (2560). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
พูลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6, *วารสารออนไลน์
บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. สืบค้นจาก <http://www.edujournal.ru.ac.th/>.

- วัชรินทร์ ปะนามะเก. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 5(2), 58 – 59.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2534). แนวคิดทางการบริหาร. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบการบริหารการศึกษา*. (หน่วยที่ 2, น. 43). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2553). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ ๒๑*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศุภวรรณ เสถานนท์. (2548). *สมรรถนะของทันตแพทย์โรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศุภพงศ์ คล้ายคลัง. (2548). *การศึกษาค้นคว้าเพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์. (2548). การจัดการขีดความสามารถ (Competency) ของบุคลากร : หัวใจสำคัญในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 2(6), 54-55.
- สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์. (2551). *ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา*. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2547). *การพัฒนาตัวแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สมเดช สาวันดี. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: พรินทิวานกราฟฟิค.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2562*. สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/about/นโยบายสพฐ-พ-ศ-2561>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564*. สืบค้นจาก <https://www.nesdb.go.th> > ewt_dl_link.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. (2561). *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2561*. สืบค้นจาก http://www.sesao8.go.th/sesao/index.php?option=com_content&view=article&id=1716:2018-06-21-07-02-12&catid=18.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2556). *ประเภทของสมรรถนะ*. สืบค้นจาก <http://dc.oas.psu.ac.th/dcms/files//04526/Chapter2.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก*. นนทบุรี: ประชุมช่าง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.. (2559). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*. สืบค้นจาก <https://secondary.obec.go.th/uploads/2017/12>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). *ทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.onec.go.th/puplication/4013001/appendix.htm>.
- หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก.
- _____. (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ก.

- หวน พันธุ์พันธ์. (2554). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://www.scribd.com/doc/76573227/>.
- อริญญา สมแก้ว. (2547). *Competency Management: การนำ Competency*. สืบค้นจาก <http://www.businessmanagement.com>.
- อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า. (2560). *หลักธรรมาภิบาลในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สืบค้นจาก <http://www.parliament.go.th>.
- อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์. (2548). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานของ Competency*. สืบค้นจาก <http://adivisor.anamai.moph.go.th>.
- อุษา บุญมีประเสริฐ. (2549). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนและความสนใจในการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 3 รูปแบบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ).
- อุษา แซ่เตียว. (2559). *ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม).
- อำภา บุญช่วย. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. นนทบุรี: ไทยร่มเกล้า.
- Coleman, D. & Adam, R.C. (1997). Establishing construct validity and reliability for the NAESP professional development Inventory. *Journal of Personal*, 10(3), 194-200.
- Doll, C. Ronald. (1974). *Curriculum Improve*. 3rd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Dorrell J. Ross. (2016). The Principalsip: Essential Core Competencies for Instructional Leadership and Its Impact on School Climate. *Journal of Education and Training Studies*, 4(9), 162.
- Faber, Charles F. and Sharon, Gilbert F. (1970). *Elementary School Administration Theory and Practice*. New York: Rinchart and Winston.
- Lee, M., and James, Vanhorn C. (1983). *Academic administration: Planning, budgeting and decision making with multiple objective*. Lincoln: University of Nebraska.
- Miller, Van. (1995). *The Public Administration of American School System*. New York: The Macmillan.

Marmon, Dora Heacker. (2002). *Core Competencies of Professional Service Providers in Federally Funded Education Programs*. Ph.D. Dissertation, The University of Tennessee, United States – Tennessee.

Smith, Edward W. and Others. (1969). *The Education's Encyclopedia*. New Jersey, Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

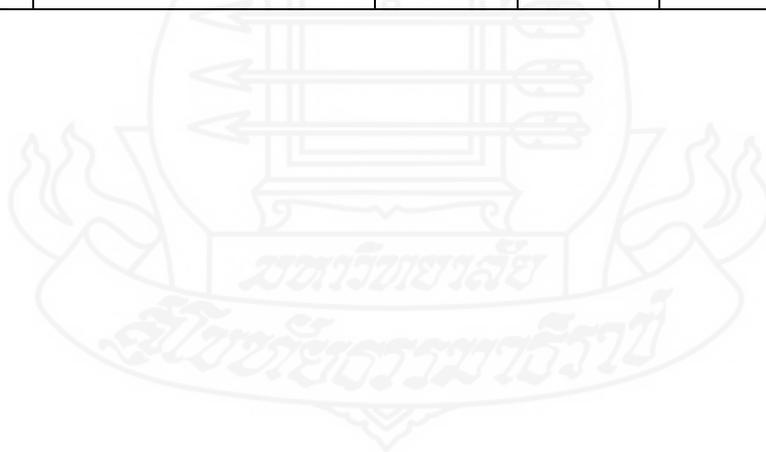
ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

ผลการคำนวณค่า IOC ของผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

ข้อที่	สมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
การเป็นผู้นำทางวิชาการ					
1		+1	+1	+1	1.00
2		+1	+1	0	0.67
3		+1	+1	+1	1.00
4		+1	+1	+1	1.00
5		+1	+1	+1	1.00
6		+1	+1	+1	1.00
การบริหารจัดการที่ดี					
7		+1	+1	+1	1.00
8		+1	+1	+1	1.00
9		+1	+1	+1	1.00
10		+1	+1	+1	1.00
11		+1	+1	0	0.67
12		+1	+1	+1	1.00
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
13		+1	+1	+1	1.00
14		+1	+1	+1	1.00
15		+1	+1	+1	1.00
16		+1	+1	+1	1.00
17		+1	+1	+1	1.00
18		+1	+1	+1	1.00
19		+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	สมรรถนะการบริหาร วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
การระดมทรัพยากรการศึกษา					
20		+1	+1	0	0.67
21		+1	+1	+1	1.00
22		+1	+1	+1	1.00
23		+1	+1	+1	1.00
24		+1	+1	+1	1.00
25		+1	+1	+1	1.00
การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน					
26		+1	+1	+1	1.00
27		+1	+1	+1	1.00
28		+1	+1	+1	1.00
29		+1	+1	+1	1.00
30		+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

สำเนาหนังสือขอตรวจสอบเครื่องมือและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๑๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

อ.จ. กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เกษม อุ่นมณีรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอานุภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะ การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี ตาม โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อ การปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วย ตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/๕๐๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวินัย พุ่มบุญทวี

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอานูภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะ การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี ตาม โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๐๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๐๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายปิยะณัฐ กันทา

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายอานุภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔ - ๘๕๐๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๑๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์

ด้วยนายอานุภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๐๗

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบรมราชินีนาถราชวิทยาลัย

ด้วยนายอานูภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๑๘

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประสาทรัฐประชาภิกิจ

ด้วยนายอานุภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ) ๕๐๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธาวัดนาเสนี

ด้วยนายอานูภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูใน
สถานศึกษา ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็น
ประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕
โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ที่ อว ๐๖๐๒ (บ)/ ๕๑๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๗ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ด้วยนายอานุภาพ กำแหงหาญ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร.๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๔-๘๕๐-๘๐๙๕

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถาม เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี**

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

2.ข้อมูลที่ได้รับจากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานหรือ โรงเรียนของท่านแต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

3.แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายอานุกาพ กำแหงหาญ

นักศึกษาแขนงวิชาการบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

โทรศัพท์ 080-605-6235

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. ตำแหน่ง/วิทยฐานะ

1. ครูผู้ช่วย 2. ครู คศ.1 3. ครู คศ.2 4. ครู คศ.3 5. ครู คศ.4 6. ครู คศ.5

3. อายุ

1. ตั้งแต่ 21– 30 ปี 2. ตั้งแต่ 31 – 40ปี
 3. ตั้งแต่ 41 – 50 ปี 4. มากกว่า 51 ขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. ปริญญาตรี
 2. ปริญญาโท
 3. ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่

1. ตั้งแต่ 1 – 5 ปี
 2. ตั้งแต่ 6 – 10 ปี
 3. ตั้งแต่ 11 – 20 ปี
 4. มากกว่า 20 ปี

6. ขนาดสถานศึกษา

1. ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่ถึง 499 คน)
 2. ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 – 999 คน)
 3. ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,000 – 1,499 คน)
 4. ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 : สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การเป็นผู้นำทางวิชาการ						
1.	ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
2.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
3.	ผู้บริหารสามารถพัฒนาครูเพื่อนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้					
4.	ผู้บริหารสามารถติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา					
5.	ผู้บริหารสามารถทำการวิจัยและนำผลมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนมากขึ้น					
6.	ผู้บริหารสามารถนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย					

ข้อที่	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การบริหารจัดการที่ดี						
7.	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นธรรม					
8.	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาด้วยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในความถูกต้องดีงาม					
9.	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษาอย่างโปร่งใส เปิดโอกาสให้ตรวจสอบได้					
10.	ผู้บริหารสามารถบริหารสถานศึกษา โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นในการทำงาน					
11.	ผู้บริหารสามารถสร้างข้อตกลง กฎระเบียบ กติกา เพื่ออำนวยความสะดวก และความเข้าใจตรงกันในการทำงานของบุคลากร					
12.	ผู้บริหารสามารถสร้างปัจจัยความสำเร็จในการทำงานได้ เช่น มีระบบบริหารบุคลากรที่เป็นธรรม มีระบบบริหารทั่วไปที่มีความคล่องตัวสูง ฯลฯ					
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
13.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
14.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดทำโครงงาน ฯลฯ					
15.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมครูให้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการใช้กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)					
16.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการคำนวณของผู้เรียน					

ข้อที่	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
17.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนครูให้จัดการเรียนการสอนที่นำความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ความรู้เกี่ยวกับ โลก ฯลฯ					
18.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่นำทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับศตวรรษที่ 21 เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ฯลฯ					
19.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)					
การระดมทรัพยากรการศึกษา						
20.	ผู้บริหารสามารถระดมเงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ จากผู้ปกครอง ชุมชน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
21.	ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
22.	ผู้บริหารสามารถจัดระบบงบประมาณ ได้อย่างเข้มแข็งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
23.	ผู้บริหารสามารถจัดสรร จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ การเรียนการสอนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา					
24.	ผู้บริหารสามารถจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เช่น ห้องสมุดทันสมัย สวนครัว ฯลฯ					
25.	ผู้บริหารสามารถสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา					

ข้อที่	สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ศักยภาพของผู้เรียน เช่น ศูนย์เรียนรู้วิชาชีพ พิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่น ฯลฯ					
การส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน						
26.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ศักยภาพของ ผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
27.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ การสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การสอนแบบสะ เต็ม ฯลฯ					
28.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการ พัฒนา การเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน					
29.	ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้ครูมีการประเมินผลการ เรียนการสอนที่สอดคล้อง กับสภาพการเรียนรู้ของ ผู้เรียน					
30.	ผู้บริหารสามารถสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ที่ใช้ กระบวนการวิจัย ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ เกิดการผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ					

ภาคผนวก จ
ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในภาพรวม

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.769	.765	30

Inter-Item Correlation Matrix

	a1	a2	a3	a4	a5	a6	b1	b2	b3	b4	b5	b6	c1
a1	1.000	.319	.491	.409	.218	.472	.051	.264	.042	.297	.177	.063	.233
a2	.319	1.000	.359	.594	.290	.129	.297	.082	.065	.236	.251	-.119	.183
a3	.491	.359	1.000	.301	.280	.376	.074	.123	.132	.291	.223	-.041	.057
a4	.409	.594	.301	1.000	.435	.266	.075	-.049	-.094	.171	.101	-.149	.147
a5	.218	.290	.280	.435	1.000	.266	.114	-.060	-.074	.379	.089	-.158	.099
a6	.472	.129	.376	.266	.266	1.000	-.082	-.076	-.070	.287	.029	.089	.011
b1	.051	.297	.074	.075	.114	-.082	1.000	.349	.512	.414	.492	.513	.217
b2	.264	.082	.123	-.049	-.060	-.076	.349	1.000	.507	.239	.196	.189	.330
b3	.042	.065	.132	-.094	-.074	-.070	.512	.507	1.000	.186	.348	.240	.241
b4	.297	.236	.291	.171	.379	.287	.414	.239	.186	1.000	.562	.334	.253
b5	.177	.251	.223	.101	.089	.029	.492	.196	.348	.562	1.000	.316	.193
b6	.063	-.119	-.041	-.149	-.158	.089	.513	.189	.240	.334	.316	1.000	.037
c1	.233	.183	.057	.147	.099	.011	.217	.330	.241	.253	.193	.037	1.000
c2	-.023	.324	.046	.016	.000	-.010	.348	.241	.386	.187	.271	.075	.283
c3	.213	.131	.185	.039	.178	.184	.305	.227	.274	.309	.167	.066	.606
c4	.030	.072	-.060	.019	.042	.083	.228	.365	.484	.266	.190	.119	.360
c5	.212	.274	.321	.085	.193	.051	.395	.413	.098	.407	.261	.200	.494
c6	.119	.145	.248	-.106	.240	.162	.285	.232	.307	.490	.266	.163	.307
c7	-.044	.024	-.078	-.104	-.030	-.081	.295	.169	.260	-.028	.010	.319	.107
d1	-.088	.019	-.122	.325	.276	-.025	.027	-.053	.019	.203	.000	-.152	.197
d2	.143	-.019	.168	.154	.194	.075	-.148	-.379	-.236	-.011	-.096	-.330	-.066
d3	-.030	.171	.242	.208	.418	.178	.145	-.136	.100	.248	.203	-.112	-.084
d4	-.124	.186	-.011	.240	.345	.047	.019	-.258	-.210	.149	.086	-.154	-.226
d5	.018	.092	.166	.182	.329	.454	-.052	-.279	-.047	-.067	.025	-.078	-.126
d6	-.250	-.191	-.169	.099	.272	.134	.123	-.136	.139	.124	-.049	-.112	.032
e1	.273	-.091	-.152	-.101	.262	.085	-.094	.208	-.121	.219	.023	-.034	-.027
e2	.410	.041	-.177	.191	.348	.102	-.047	.090	-.129	.115	-.104	-.269	.001
e3	-.017	.073	-.140	.075	.250	-.103	-.135	-.339	-.076	-.036	-.166	-.356	-.200
e4	.103	.051	.021	.166	.130	-.024	-.395	-.129	-.259	-.136	-.383	-.381	-.257
e5	.244	.006	.031	.213	.260	-.017	-.025	-.006	-.113	-.044	-.250	-.073	-.228

c2	c3	c4	c5	c6	c7	d1	d2	d3	d4
-.023	.213	.030	.212	.119	-.044	-.088	.143	-.030	-.124
.324	.131	.072	.274	.145	.024	.019	-.019	.171	.186
.046	.185	-.060	.321	.248	-.078	-.122	.168	.242	-.011
.016	.039	.019	.085	-.106	-.104	.325	.154	.208	.240
.000	.178	.042	.193	.240	-.030	.276	.194	.418	.345
-.010	.184	.083	.051	.162	-.081	-.025	.075	.178	.047
.348	.305	.228	.395	.285	.295	.027	-.148	.145	.019
.241	.227	.365	.413	.232	.169	-.053	-.379	-.136	-.258
.386	.274	.484	.098	.307	.260	.019	-.236	.100	-.210
.187	.309	.266	.407	.490	-.028	.203	-.011	.248	.149
.271	.167	.190	.261	.266	.010	.000	-.096	.203	.086
.075	.066	.119	.200	.163	.319	-.152	-.330	-.112	-.154
.283	.606	.360	.494	.307	.107	.197	-.066	-.084	-.226
1.000	.478	.463	.382	.424	.329	-.097	-.291	.069	-.119
.478	1.000	.483	.578	.493	.263	-.004	-.294	-.022	-.321
.463	.483	1.000	.335	.407	.195	.176	-.339	-.083	-.257
.382	.578	.335	1.000	.418	.147	-.137	-.280	-.202	-.296
.424	.493	.407	.418	1.000	.335	.016	-.048	.152	-.101
.329	.263	.195	.147	.335	1.000	-.264	-.163	-.052	-.071
-.097	-.004	.176	-.137	.016	-.264	1.000	.193	.253	.311
-.291	-.294	-.339	-.280	-.048	-.163	.193	1.000	.294	.340
.069	-.022	-.083	-.202	.152	-.052	.253	.294	1.000	.660
-.119	-.321	-.257	-.296	-.101	-.071	.311	.340	.660	1.000
-.027	-.044	-.230	-.202	-.089	-.075	.185	.245	.468	.466
.088	-.112	.105	-.227	.041	.022	.458	.458	.410	.402
-.207	-.119	-.206	.035	.102	-.093	-.043	.088	.015	.244
-.103	.103	-.043	.034	.012	.042	.025	.127	-.049	.154
-.119	-.169	-.046	-.149	-.046	-.036	-.042	.263	-.040	.286
-.116	-.331	-.222	-.169	-.195	-.288	.316	.141	.016	.360
-.402	-.235	-.316	-.230	-.187	-.010	.274	.245	.141	.432

d5	d6	e1	e2	e3	e4	e5
.018	-.250	.273	.410	-.017	.103	.244
.092	-.191	-.091	.041	.073	.051	.006
.166	-.169	-.152	-.177	-.140	.021	.031
.182	.099	-.101	.191	.075	.166	.213
.329	.272	.262	.348	.250	.130	.260
.454	.134	.085	.102	-.103	-.024	-.017
-.052	.123	-.094	-.047	-.135	-.395	-.025
-.279	-.136	.208	.090	-.339	-.129	-.006
-.047	.139	-.121	-.129	-.076	-.259	-.113
-.067	.124	.219	.115	-.036	-.136	-.044
.025	-.049	.023	-.104	-.166	-.383	-.250
-.078	-.112	-.034	-.269	-.356	-.381	-.073
-.126	.032	-.027	.001	-.200	-.257	-.228
-.027	.088	-.207	-.103	-.119	-.116	-.402
-.044	-.112	-.119	.103	-.169	-.331	-.235
-.230	.105	-.206	-.043	-.046	-.222	-.316
-.202	-.227	.035	.034	-.149	-.169	-.230
-.089	.041	.102	.012	-.046	-.195	-.187
-.075	.022	-.093	.042	-.036	-.288	-.010
.185	.458	-.043	.025	-.042	.316	.274
.245	.458	.088	.127	.263	.141	.245
.468	.410	.015	-.049	-.040	.016	.141
.466	.402	.244	.154	.286	.360	.432
1.000	.363	.089	-.008	.012	.110	.241
.363	1.000	.065	.014	.237	.061	.033
.089	.065	1.000	.683	.422	.379	.464
-.008	.014	.683	1.000	.540	.316	.474
.012	.237	.422	.540	1.000	.343	.280
.110	.061	.379	.316	.343	1.000	.583
.241	.033	.464	.474	.280	.583	1.000

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.760	.761	6

Inter-Item Correlation Matrix

	a1	a2	a3	a4	a5	a6
a1	1.000	.319	.491	.409	.218	.472
a2	.319	1.000	.359	.594	.290	.129
a3	.491	.359	1.000	.301	.280	.376
a4	.409	.594	.301	1.000	.435	.266
a5	.218	.290	.280	.435	1.000	.266
a6	.472	.129	.376	.266	.266	1.000

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการเป็นการบริหารจัดการที่ดี

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.773	.771	6

Inter-Item Correlation Matrix

	b1	b2	b3	b4	b5	b6
b1	1.000	.349	.512	.414	.492	.513
b2	.349	1.000	.507	.239	.196	.189
b3	.512	.507	1.000	.186	.348	.240
b4	.414	.239	.186	1.000	.562	.334
b5	.492	.196	.348	.562	1.000	.316
b6	.513	.189	.240	.334	.316	1.000

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.810	.808	7

Inter-Item Correlation Matrix

	c1	c2	c3	c4	c5	c6	c7
c1	1.000	.283	.606	.360	.494	.307	.107
c2	.283	1.000	.478	.463	.382	.424	.329
c3	.606	.478	1.000	.483	.578	.493	.263
c4	.360	.463	.483	1.000	.335	.407	.195
c5	.494	.382	.578	.335	1.000	.418	.147
c6	.307	.424	.493	.407	.418	1.000	.335
c7	.107	.329	.263	.195	.147	.335	1.000

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการระดมทรัพยากรการศึกษา

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.780	.777	6

Inter-Item Correlation Matrix

	d1	d2	d3	d4	d5	d6
d1	1.000	.193	.253	.311	.185	.458
d2	.193	1.000	.294	.340	.245	.458
d3	.253	.294	1.000	.660	.468	.410
d4	.311	.340	.660	1.000	.466	.402
d5	.185	.245	.468	.466	1.000	.363
d6	.458	.458	.410	.402	.363	1.000

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items

Inter-Item Correlation Matrix

	e1	e2	e3	e4	e5
e1	1.000	.683	.422	.379	.464
e2	.683	1.000	.540	.316	.474
e3	.422	.540	1.000	.343	.280
e4	.379	.316	.343	1.000	.583
e5	.464	.474	.280	.583	1.000

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายอนุภาพ กำแหงหาญ
วัน เดือน ปีเกิด	21 กรกฎาคม 2532
สถานที่เกิด	อ.เมือง จ.เพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2556 ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2560
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนปากท่อพิทยาคม จังหวัดราชบุรี
ตำแหน่ง	ครู คศ.1

